

Faxa postala
N. 224713/929.

Dr. Ramasetter Róbert
Diszter 2. I. e.

KELET

ZSIDÓPOLITIKAI NAPILAP

Ara 5 lej

Szerda, 1936. október 21.

5697. EV. XIX. ÉVF.
CHESVAN 5. 240. SZAM

Inculét humora

A szelid, pocakos és mélységesen... helyettes miniszterelnök beszédét...
Beszédét a hang közvetlensége és fölünyes...
Incület felsorolta a liberális párt érdemeit...
Az tette mondotta, például, hogy a liberális...
Történt ugyan egy és más apró incidens...
Ha az ember utána néz a dolgoknak, rájön...
Mert csakugyan mi is történt lényegében...
Alig egy hónappal a liberálisok uralomra...
A szervezetet, amelynek tagjai a gyilkosságot...
Az elítelt gyilkosok egyike könyvet adott...
Tettüket indulóba foglalva dicsőítik...
Merényletet követtek el Galatban Stelescu...
A Dimineata-Universul harc során...
Az uccákon és vonatokon ismét vigan...
Ezek azonban, hogy... szavaival...
Az ilyesmik csak azokra a pöpigya...
Incület például nem tartozik e szármalmas...
A helyreállította a rendet, bevezette a...
A Havas jelepatoke helyreállította...
A Havas jelepatoke helyreállította...
A Havas jelepatoke helyreállította...

Az tette mondotta, például, hogy a liberális kormány rendet teremtett az országban, amelyet az előző kormányok anarchizáltak. Azelőtt mindenki reszkette várta a vonatot, ma viszont a liberális kormány biztosítja a nyugodt és zavartalan munkalehetőséget az ország minden polgára számára.

Történt ugyan egy és más apró incidens — tette hozzá Incület — de hát ez az ország végeredményében is nem jól nevelt urilányok finom intézete.

Ha az ember utána néz a dolgoknak, rájön arra, hogy Incületnek csakugyan igaza van. Mert csakugyan mi is történt lényegében azóta, hogy ő viseli a rendfenntartás felelősségét.

Alig egy hónappal a liberálisok uralomra jövétele után a sinaiai pályaudvaron meggyilkolták Ducát, az ország miniszterelnökét. Ez azonban nem tekinthető... miután azonnal... helyébe más.

A szervezetet, amelynek tagjai a gyilkosságot elkövetették, és amely a... ellenére működik, sőt fejlődik, — felmentették a hadbírósg előtt.

Az elítelt gyilkosok egyike könyvet adott ki a börtönből a fasizmusról.

Tettüket indulóba foglalva dicsőítik. Meggyilkolták a kórházi ágyon Mihail Stelescut.

Merényletet követtek el Galatban Stelescu egyik helyettese ellen.

A Dimineata-Universul harc során országszerte feldúlták az újságtözséket, a fővárosban pedig sorozatosan verték be ártatlan emberek fejét.

Az uccákon és vonatokon ismét vigan folyik a gyanus kinézésű járókelők gyöngéd inzultálása.

Ezek azonban, hogy... szavaival...
Az ilyesmik csak azokra a pöpigya...
Incület például nem tartozik e szármalmas...
A helyreállította a rendet, bevezette a...
A Havas jelepatoke helyreállította...
A Havas jelepatoke helyreállította...

A Havas jelepatoke helyreállította...
A Havas jelepatoke helyreállította...
A Havas jelepatoke helyreállította...

A Havas jelepatoke helyreállította...
A Havas jelepatoke helyreállította...
A Havas jelepatoke helyreállította...

A Havas jelepatoke helyreállította...
A Havas jelepatoke helyreállította...
A Havas jelepatoke helyreállította...

A Havas jelepatoke helyreállította...
A Havas jelepatoke helyreállította...
A Havas jelepatoke helyreállította...

A Havas jelepatoke helyreállította...
A Havas jelepatoke helyreállította...
A Havas jelepatoke helyreállította...

A Havas jelepatoke helyreállította...
A Havas jelepatoke helyreállította...
A Havas jelepatoke helyreállította...

A Havas jelepatoke helyreállította...
A Havas jelepatoke helyreállította...
A Havas jelepatoke helyreállította...

A Havas jelepatoke helyreállította...
A Havas jelepatoke helyreállította...
A Havas jelepatoke helyreállította...

A Havas jelepatoke helyreállította...
A Havas jelepatoke helyreállította...
A Havas jelepatoke helyreállította...

A Havas jelepatoke helyreállította...
A Havas jelepatoke helyreállította...
A Havas jelepatoke helyreállította...

Miről fog tárgyalni Ciano gróf Berlinben?

A bécsi konferencia, a négyhatalmi paktum előkészítése és az abessziniai olasz imperium elismerése kerli szóba a berlini konferencián. Hitler Göringet nevezte ki „négyéves terve” diktátori végrehajtójául

A berlini értekezleten állítólag súlyos elhatározásra fognak jutni a spanyol kérdésben

Róma, október 20. (Rador.) Ciano gróf külügyminiszter tegnap este 19 órakor elutazott Berlinbe. Von Hassel német követ nem kísérte el utjára. Ciano valószínűleg szombaton hagyja el a német fővárost, miután ott és Berchtesgadenben megbeszéléseket folytat a német politikai személyiségekkel. Neurath külügyminiszterrel, Göbbelssel, Schachtal, majd Hitlerrel. Semmilyen egyezmény nem kerül aláírásra.

Elutazását megelőzőleg tegnap Ciano gróf külügyminiszter átnyújtotta a római angol nagykövetnek Olaszország választását a locarnói hatalmak konferenciájára szóló meghívására.

A francia sajtó részletesen foglalkozik Ciano berlini utjával. A Havas jelentése szerint a Le Journal a következőket írja: „Bizonyos fontosságot tulajdonítunk azoknak a híreknek, amelyek szerint Olaszország és Németország súlyos elhatározásokra fognak jutni a spanyol kérdésben.

Elsősorban a semlegességnek a szov-

Lipót király nem beszélt

Brüsszel, október 20. A Havas jelentése szerint a Le Peuple című lap bizonyos felvilágosításokat közöl, amelyek egy diplomáciai személyiségtől nyert s amelyek Lipót király kijelentéseire, valamint az új belga külpolitikára vonatkoznak. Az illető személyiség, akinek nevét titokban tartják, megállapítja, hogy a király nem beszélt ki a semlegességről és pedig azért, mert nem gondolt arra a magyarázatra, amit szavainak tulajdonítanak. Ha tényleg ilyen gondolatai lettek volna, kertilés nélkül kifejezte volna azokat, mint ahogy az összes többi kérdésben is őszintén beszélt a semlegességről és pedig azért, séget, hogy Belgium tagja marad a Népszövetségnek.

Nem értem — mondotta a lap informátora — miért állítanak olyasmit, hogy egy nyugati paktum megnehezíti a béke fenntartását keleten. A regionális paktumok haszna a felmerülhető eshetőségek pontosabb körvonalazásában áll.

A király felfogása szerint Belgiumnak tradicionális szerepet kell játszania, sáncot kell alkotnia a nagy nyugati hatalmak között, megakadályozva azt, hogy Belgium területe még egyszer hadműveleti kiindulópont, vagy átjá-

hogy „Lengyelországban tulsok a zsidó” és Lengyelországnak „likvidálnia” kell ezt a tehertételt, — alapjaiban támadja meg a zsidó emancipációt és igazolni látszik minden olyan politikát, amely a zsidók kitessékelését szorgalmazza.

A zsidóság illetékes és felelős tényezői sohasem vették tagadásba, ellenkezőleg mindig rámutattak annak szükségére, hogy különböző országokban kivándorlásra szorult zsidó lakosságnak egy része és e kivándorlási szükségleteknek rendezett és törvényes szabályozása és kielégítése produktív zsidó telepítés útján, nemcsak zsidó, hanem nemzetközi feladat is.

De sohasem fog hozzájárulni a zsidóság ahhoz, hogy ez bármilyen „likvidálási” poli-

jetek által való megsértésről van szó, azután pedig a madridi kormány azon állítólagos határozatáról, mely szerint Barcelonába teszi át székhelyét és onnan a szovjetek segítségével indít offenzívát Madrid ellen.

A l'Oeuvre azt hiszi, hogy Berlinben a bécsi konferenciáról, Abesszinia olasz fennhatóságának elismeréséről és a négyhatalmi paktum előkészítéséről fognak tárgyalni. Ciano gróf tájékoztató fogja a berlini kormányt arról, hogy a Duce a folyó hó 28-i ünnepségek alkalmával az olasz birodalom helyreállítását akarja kifejezésre juttatni. Ciano — írja a lap — tudja azonban, hogy amíg Franciaország, Anglia és Itália között nem jött létre megegyezés a Földközi tengert illetőleg, a hódítás elismerése nem jöhet szóba. Ezért Ciano küldetése rábírná a birodalmat olyan állásfoglalásra, hogy végre értekezlet léhessen össze a négyhatalmi paktum létrehozása végett.

Belgium semlegességéről

ró folyósó legyen egyik, vagy másik szövetségjé számára.

Minden, amit Londonban elhatároztak a Rajna-vidék elfoglalása után, valamint a vezérkarok közti megegyezésben foglaltak is, érvényben maradnak, mint ahogyan azt van Zeeland is kijelentette a kamara előtt.

Berlin, október 20. (Rador.) Hitler Göring tábornokot diktátorrá nevezte ki a müncheni kongresszuson felvázolt négyéves terv megvalósítása végett. Göring minden hatalmat felhasználhat a terv sikere érdekében.

Cseh-német egyezmény kötéséről tárgyal Berlin és Prága?

Bucuresti, október 20. Pamfil Seicaru aki Prágában tartózkodik, a Curentul mai számában cikket írt, amelyben megállapítja, hogy a belga lépés nagy visszhangra talált a cseh fővárosban. Prágai körök állítólag készek lennének külpolitikai revízióra. A cseh agrárpárt, amelynek Hodzsa is tagja, hivatalos lapjában sürgeti, hogy Csehszlovákia kövesse Belgium példáját és csehszlovák politikát üzzön. Seicaru szerint Prága és Berlin között tárgyalások folynak egyezmény kötése érdekében.

tikára szolgáljon jogcímül, olyan politikára, amely a zsidók honpolgári jogait veszélyezteti. A zsidóság csak olyan kivándorlási politikához járulhat hozzá, amely a kivándorlási és a kolonizációs lehetőségekkel tart lépést, ezeket a lehetőségeket megteremti és azoknak méreteit tekintve egyedül fokmérőnek.

De nem így a lengyel delegáció. A lengyelek egyszerűen bejelentették, hogy sokallják a zsidókat és a Népszövetség adjon nekik gyarmatokat. Ami pedig a kolonizációt illeti, az ilyesmihez nincs pénzük, azt adják a zsidók.

Egyelőre nincs se gyarmat, se pénz, de él és virágzik az új jelszó: Lengyelországban sok a zsidó és évente 80 ezernek ki kell vándorolnia...

VILÁG TUKRE

Európa megmentése

Irta: Joseph Caillaux, Franciaország volt miniszterelnöke

Belátja-e végre a világ azoknak a kegyes számoknak a hiábavalóságát, amelyeket a békével kapcsolatban hangoztatnak, de amelyeket semmiféle cselekedet nem kísér? Belátja-e a világ, hogy ki kell kerülnünk abból a sorvasztó légkörből, amely ma Európára borul?

Kikerülni? De hogyan? Nyissuk ki a szemünket és mindenekelőtt tartsunk szemlét az óvilág gazdasági helyzetén. Legyünk tisztában azzal, hogy hosszú évtizedek során emelt gazdasági strukturánk falain 1914 óta óriási repedések nyíltak és ha nem javítjuk ki sürgősen a falakat, sőt ha nem építjük át az egészet, akkor elkerülhetetlen az összeomlás.

Evek óta hirdetem anélkül, hogy bárki ellentmondott, vagy ellentmondhatott volna nekem, hogy Ázsiának az az előretolt nyulványa, amelyen élünk, csak annak köszönheti vezető szerepét a többi kontinens előtt, hogy megelőzte azokat tudásban. Ezt a tudásunkat a 19. századnak köszönhetjük és ennek jóvoltából tudtuk azután ipari termékeinket világszerte elhelyezni.

Evek óta hirdetem, hogy az esztelen világháború, amelyet minden mértéken és minden értelmén felül elnyújtottak, megfosztotta Európát fensőbbességétől. Ebben nemcsak az játszott döntő szerepet, hogy tegnapi klienseinket fokozatosan elhódították tőlünk a világpiacon fellépő új versenytársak, hanem az is, hogy mialatt mi a háború miatt nem értünk rá arra, hogy a régi mennyiségben ellássuk őket a szükséges iparcikkkel: ők kénytelenségéből maguk kezdték előállítani mindazt, amit odáig mi szállítottunk nekik.

Más hibákat is követünk el azonban. A régi rendszer jórészt azon alapult, hogy Európa gyáripari termékeiért mezőgazdasági terményeket fogadtunk el cserébe. Most egy sor országban, ahol azelőtt nem is gondoltak erre, megpróbálkoznak az ön-ellátással és ezzel megfosztják a többi kontinens lakóit attól a lehetőségétől, hogy terményeikért európai iparcikkeket vásárolhassanak.

Sokat vitatkoztak az akadémiaikon és a kongresszusokon arról, hogy mi volna a segítség. Azt hiszem, igazán kézenfekvő a válasz. Elsősorban meg kell szervezni az európai piacokat az áruforgalom szabadságának alapján. Természetesen az óvilágban kellene kezdeni ennek a gazdasági szabadságnak a helyreállítását és azután fokozatosan kellene tovább haladni globálisunk többi része felé. Segíteni kellene a túlnépes országokon is a kivándorlási támogatásával, sőt anyagi segélyezésével.

A józan észnek ezekről a tanácsairól azonban az elfogult és rosszakaratu emberek tudni sem akarnak. Nem akarják tudomásul venni, hogy csak rövid időre kellene áldozatokat vállalni és megérné a nélkülözéseket a végső cél elérése. Az önzés és a szellem fáradtsága is akadály ennek útjában. Az európai országok elsáncolják magukat betegszobáikban és még az ablakokat is gondosan zárva tartják, nehogy egy lélegzetvételnél szabad levegő is bejuthasson.

Más országok, amelyeket a gazdasági válság torkon ragadott és amelyekben az ipari túltermelés a túlnépesedéssel karöltve jár, elhamarkodottan az autarkia karjaiba vetik magukat. Ennek lobogóját Hitler bontotta ki és egy német filozófus erről írta, hogy az autarkia nem tudományos tantétel, hanem „vézset”.

Nem tantétel! Lehetetlen is volna ennek az ellenkezőjét állítani. Vézet! Hogy értsük ezt? Ez a szó a

legborzalmasabb fenyegetéseket tartalmaz.

Nézzünk szembe végül is a realitásokkal. Az autarkia keresztülvihetően minden nemzet számára és csak azok kísérlethetnek ezzel a gondolattal, amelyeknek óriási területek, dúz termőföldek, hatalmas jól elosztott népesség áll rendelkezésére. Ehhez azonban még az is kell, hogy ez a népesség valósággal kiéhezten várja, hogy iparcikkkel ellássák. Ilyen ország Oroszország.

Lehetne egy másik típusa is az autarkia-mak és ez az ugynevezett angol típus. Nagy-Britannia óriási dominiomokkal rendelkezik, amelyek bőségesen elláthatják az anyaországot nyersanyagokkal, melyekért eszerbe azután iparcikket vásárolnak.

Még ez a két zárt gazdasági egység sem valósíthatja meg azonban a teljes autarkia-t. Anglia kénytelen exportja egy részét a birodalom határain túl elhelyezni. Ez baj szakadna a nyakába, ha megpróbálnánk az autarkiaval és ezek között a legnagyobb veszedelmet a munkanélküliség jelentené, amely egy-kettőre megmérgezné az ország gazdasági, szociális és politikai szervezetét. Oroszország sem hajthatja végre ezt a tervét és kénytelen lesz előbb-utóbb feltárni kapuit.

És a többi nemzet? És Németország, melynek nincs benzine, nincs gyapotja, nincsenek gyarmatai? Hogyan tudná Németország megvalósítani az autarkia-t?

Jól tudom, hogy Schacht próbálja keresztülvinni a Hitler-rezsim gazdasági terveit. Tudom, hogy Schacht nemcsak afféle zsonglőr, aki papírossal játszva, a gazdaság látszatát tudja felkelteni. Tudom azt is, hogy Schacht az autarkiasz gazdálkodást a cserekereskedéssel igyekszik kiegészíteni. Sorozatos tárgyalásain hallatlanul felajánlotta azoknak a kis országoknak, amelyek ebbe beleegyeztek, hogy Németország felveszi mezőgazdasági terményeiket és cserébe gépeket hajlandó szállítani nekik.

Mindez azonban csak időleges megoldás lehet és rövid időre talán sikereket lehet így elérni, de ezek az expedíciók Európa egész gazdasági gépezetét súlyosan fenyegetik és összeomlik az egész épület abban a pillanatban, amikor egyetlen ország is kiugrik a sorból.

A valuták egymásközi viszonyának szabályozása mindenesetre a legfontosabb feladat. Keresni kell a megegyezést a zárt és a félig zárt gazdasági rendek között is. Bármilyen eléltendő is a cserekereskedés, egyelőre még nem lehet teljesen szaktítani vele. Meg kell elégednünk azzal, hogy fokozatosan felszámoljuk ezt a primitív rendszert.

Nagy mértékben segíthetne a világgazdaságon, ha a bőségben uszó államok elűntetnék a nyomorúságnak azokat a kis és nagy szigeteit, melyeknek egész lakossága szinte éhhalálra van ítélve.

„Az éhség kikergeti még az erdőből is a farkast” — mondja a francia közmondás. Azt hiszem, felesleges volna ezt bővebben magyaráznom.

Természetesen a gazdasági jóllakottság magábanvéve még nem lenne elegendő biztosíték arra, hogy nem fog ránszakadni olyan kataklizma, mint 1914-ben, mert ezt a politika okozta.

Helyesen jegyezte meg Wladimir d'Ormesson egyik cikkében, hogy a nyugati biztonság alapjait rázkódtatta meg március 7-nek erőszaka és ezért mindenképpől ettől a szellemtől kell megtisztítani az európai politikát.

Sajnos, ez a szellem lehetetlenné teszi megérteni azt, hogy a világgazdaságot rendezni kell, éppen ezért az első feladatnak annak kell lennie, hogy a szellemen változtassunk.

Lássunk végre munkához, még ha kétségkívül nehéz is a feladat, mert a határozottság és a bátorság már hegyeket mozdított meg — így ne lehetne reményünk arra, hogy az ész és a szív összefogása még megmenetheti Európát?

— Tízennyolc nap alatt járta körül légi uton a földgömböt egy amerikai újságíró. Newyorkból jelentik: Ekins amerikai újságíró világkörüli utjáról tegnap ideérkezett. Tízennyolc nap alatt 11 óra és 11 perc alatt járta körül a földgömböt. 40.000 kilométernyi útján kormányozható léghajókat és rendszeres légjárati repülőgépeket vett igénybe.

Beköszöntött a narancs-szezon

Az első narancs-szállítmányok Tel-Aviv kikötőjében. Jaffa keserősége. A jisuv okai a zavargásokból

Jeruzsálem, október 20. (Az Uj Kelet tud.) Valamelyik egyiptomi lap szemére vetette a palesztinai arab előkelőségeknek, hogy azért fujtják le a sztrájkot, mert jön az új narancs-szezon és el kell adniuk narancsaikat.

Az új szezon tényleg beköszöntött és a palesztinai polgárt most főleg ez érdekli. Mit hoz az új szezon, hogyan fog sikerülni az export, hogyan fogadja a világpiac Palesztina narancsát?

Evek óta jósolják a narancs-kracht. Próféták jövendöltek, hogy beútt a válság a narancs piacán, — de még ebben a viharos bizonytalansággal telített esztendőben sem jelentkezett.

Ellenkezőleg: a perspektívák kedvezőek. Igaz, a rendelkezés és kötések első hónapjaiban tartózkodó volt a külföldi piac, különösen Anglia. Eltűzött a zavargások kihatásait, a fairtasok méreteit. Figyelmelen kívül hagyták, hogy a pusztításoknál csaknem kivétel nélkül érintetlenül maradtak a már gyümölcsösült ültetvények, mert az erős fák ellenállást tanúsítottak a fejszével szemben és az arabok a fiatal facsemetek pusztítására voltak kénytelenek szorítkozni. Ezen új ültetvényekből természetesen sokat pusztítottak. De a külföldi kereskedők azt hitték, hogy Palesztina emiatt nem fog tudni eleget tenni szállítási kötelezettségeinek. A külföldi kereskedő várt. Tartózkodását aztán a spanyol eseményekről szóló hírek is fokozták. Most azonban a palesztinai export cégek tanúsítanak némi tartózkodást, mert azt hiszik, hogy a spanyol szállítások csökkenéséből előnyököt húznak majd és csak lassu tempóban fogják elérni a fix árakat...

Az export

Az új szezonban azonban sok függ attól, hogy nehézség nélkül tudják-e lebonyolítani a palesztinai gyümölcs kivitelét. Nem tudni még, vajon az arabok exportálni fognak-e az idén. Állítólag csak a jaffai kikötőn keresztül akarnak szállítani, ami földrajzi tekintetben indokolt is volna, miután csaknem összes ültetvényük Jaffa mellett és a déli zónában vannak, de ugyanez a zsidókat is ki akarják zárni a haifai kikötő használatából. A zsidók viszont a maguk részéről nem hajlandók igénybe venni Jaffa szolgálatát, még akkor sem, ha a kikötő teljes üzemben áll. Annak lehetőségével foglalkoznak a zsidók, hogy áruiknak egy részét Haifán, másik részét Tel-Avivon és a maradékot Port Saidon keresztül exportálják. Tel-Aviv új kikötője félmillió láda narancs behajózását vállalja. Kérdés azonban, hogy e feladathoz elegendő mértékben és idejében tudják-e kiépíteni a kikötőt. Ezért most újra nagy a tempó az új kikötőben és rohan a munka minden nehézség leküzdésére.

750 láda grape fruit behajózása Tel-Avivban.

Az első grape fruit szállítmány behajózása megtörtént. 7500 ládából áll ez a tansport, amelyet az új tel-avivi molónál raktak hajóra. Négy gőzös állott a rakpart előtt, — míg Jaffánál kicsi hajók horgonyoztak, habár az összes arab kikötőmunkások helyükön voltak.

Jaffából csónakosok és teherhordók jöttek Tel-Avivba. Azzal a kéressel jöttek, hogy a Tel-Aviv előtt horgonyzó nagy német gőzös kirakodását engedjék át nekik, Jaffának. És hozzáfűzték: ők nem felelősek a sztrájkért, nem tehetnek róla. A zsidó címzetek azonban, akiknek az áru szólt, nem járultak hozzá a kérelmekhez...

Az arab csónakosok Jaffából küldöttséget küldtek Jeruzsálemba a legfőbb arab bizottsághoz, amelynek intervencióját kérték, miután az egész zsidó export és import a tel-avivi és haifai kikötőkre koncentrálódnak...

Az épülő Haifa

Az utóbbi napokban képeket mutattak a palesztinai lapok illusztrációi a haifai kikötő környékéről, ahol nagyarányu építkezések folynak. Valóban: keveseknek tűnt fel, hogy Haifa éppen a zavargások hónapjaiban mutatott gyors fejlődést. A tengerparton, a kikötő mellett, széles földdarabokat adott bére a kormány különböző vállalkozóknak. Ezen a területen rohamosan hatvan vállalat nőtt ki, melyeknek mindegyikébe 10—15 ezer fontot investáltak. A bérleti részben angolok, részben zsidók és arabok. A vállalatok főleg a kereskedelmi és a szállítási üzletekkel foglalkoztak. Ezen új épületek egészen új arculatot kölcsönöznek a kikötő területének.

De nemcsak a kikötők körül zajlik gyors ütemben a sztrájk nyomása alól felszabadult

élet. A tel-avivi állomás kibővítésének munkálatai is megindultak. Ezt a felfokozott vasuti forgalom tette szükségessé, ami viszont a jaffai kikötő elzárásának volt egyenes következménye.

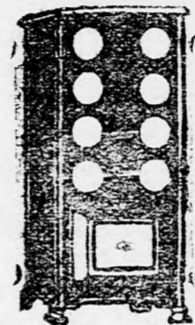
A zsidók és az angol katonák

Uj jelenség Palesztina életében az a törekvés, mely áthidalni igyekszik az idegenséget az angol katonaság és rendőrök, valamint a palesztinai zsidók között. Régi hibát akar ezzel jóvátenni a jisuv. A Davar a következőket írja erről:

„Hálásak vagyunk az angol katonáknak és megértjük nehéz helyzetüket. De miután a legtöbb zsidó nem ért angolul, hiányzik az eleven összefüggés. A katonák csak a mi magatartásunk által tudják megítélni a mi viszonyunkat. És itt nagy mulasztások terhelnek minket. Az angol katonák megszokták,

hogy udvarias köszöntéssel lépnek minden kávéházba. E köszöntés azonban rendszerint válasz nélkül marad, sőt a jelenlévő vendégek olykor úgy tesznek, mintha az idegen zavaróná őket. Az ilyen nemszándékos és át nem gondolt magatartás bizonyára haraggal és keserőséggel tölti el a katonát, aki nem látja a mi lelkiünkbe. A katoná idegen a mi városainkban nem ismeri annak uccáit, nem tudja olvasni a feliratokat és megszólítja a járókelőket és kérdi — természetesen angolul —: merre vezet az út. A legtöbb esetben a megszólított nem érti meg szavát, de kis jóakarattal segítségére lehetne. Ehelyett azonban rendszerint meglepődik azon, hogy ő feltartóztatják és haragosan folytatja útját. Mi zsidók oly gyakran járunk országokban, melyeknek nyelvét nem ismerjük és a mi saját tapasztalataink okulásul és irányvonalul szolgálhatnának önmagunk számára. Ne becsüljük le az ilyen dolgokat! Elemi emberi kötelességről van itt szó...”

A Davar jó helyre tapintott. Erről már régen kellett volna beszélni, sokat beszélni, míg meg nem változik ez a viszony angol katonák, angol rendőrök, angol tisztviselők — és zsidók között, mely alapjában véve nem is kevés bajnak volt eddig felmismert forrása és melynek megváltozása sok bajnak lehet az elhárítója...

Sok Tízezer
megelégedett vevő bizonyítja, hogy a

ZEPHIR

kályha az összes kályhák között a
10 LEGJOBB 24
kilogram fával fűt egy normál szobát 24 óra át

Gyártja: **Szántó D. és Fia, Oradea**

Kapható mindenütt.

Kérjen díjtalan árjegyzéket.

Képviselet: **BARZEL** vaskereskedés Piața Mihai Viteazul 13.

Edward király számára új koronázási esküt szövegeztek

London, október 20. VIII. Edward május 12-én, megkoronázata alkalmával új szövegre teszi le az uralkodói esküt, amely lényegesen különbözik valamennyi előde esküjétől. Az új esküt az 1926. évi birodalmi konferencia határozatának és az ezen alapuló ugynevezett westminsteri alkotmánymódosító törvénynek felel meg, amely az angol dominiumokat teljes szuverenitással bíró társállamokká nyilvánította. A nagy horderejű alkotmányjogi változás következtében a király többé nem „Nagybritannia és a tengerentúli országok” királya, hanem külön-külön az Egyesült Királyság, az Ir szabad állam, Kanada, Délafrika, Ausztrália és Uj Zéland királya és India császára.

VIII. Edward koronázása alkalmával a koronázási istentisztelet is valamivel rövidebb lesz a szokottnál, miután a királlyal egyidejűen nem koronáznak királynét.

Londonban fontos tárgyalások folynak a

jövő évben Delhi-ben tartandó „Durbar“-ról, amelynek keretében VIII. Edwardot India császárává koronázzák. A király még nem döntött, hogy személyesen vagy megbízott útján koronáztatja-e magát Delhi-ben, de az indiai kormány az előbbi megoldást tanácsolja, miután 1937-ben lép életbe India új alkotmánya, amelyet az uralkodó személyes látogatása és megkoronázata még emlékeztetesebbé tenné. Ha megvalósíthatónak tartja a király indiai utazását, akkor a Dubart 1937 végére vagy elejére tűzik ki.

— A kattovici polgármesteri hivatalban ki-függesztették Jean Kiepora és Eggerth Márta házassági hirdetményét. Varsóból jelentik: A kattovici polgármesteri hivatalban ma ki-függesztették Jean Kiepora, a világhírű tenorista és Eggerth Márta filmszínésznő házassági hirdetményét.

HAR ZION HAR CARMEL

egyesült hajójárat, mely palesztinai lobogó alatt közlekedik Románia és Palesztina között. Rendkívül gyors és áruszállítás.

A legközelebbi hajóindítások Constantából Haifába:

Har Carmel	október 22	Har Zion	november 12
Har Zion	október 29	Har Carmel	november 19
Har Carmel	november 5	Har Zion	november 26

Jegyek kaphatók az

Uj Kelet utazási osztályánál

„Kedem” utazási iroda

aradeai és bannai vezérképviselőiténél

Teljeskörű tájékoztatásért

Lazar Bercovici Constanta

vezérképviselő: moșoai felhívás: Constanta, Calea Buzului 65, Tel. 174. Távirat: Sarcos

„Ro
kisa
Jelenti ki
m

Bucuresti, okt
tud.) A kormány
a liberális párt
a basarabiai Or
vasárnap. Az or
rális kormány é
tási értekezletek
cület helyettes
közoktatásügyi
és kereskedelmi
és Bejan hadf
Sergiu Dumitriu
mintegy harmin
több részt az or
tővel tartott m
kás szerint, pol
tek be.

Barca belügy
szervezet elnöke
majd Anghelescu
sorolta fel a lí
kultúra terjeszt
it. Rámutatott
alatt 7800 iskol
Erre már azért
rabiában az egy
analfabétizmus
nyok. Anghel
let sietett kijel
turszükségletei
a kormány első
fegyverzése kép

Pop Valer ipa
ezután és Ardea
basarabiai lib
hogy a liberális
son nyugszik:
nationalizmuson
szavak demok
át rabságban s
szenvetéseit cs
mus révén repa
szí a román ele
az ország egysé
nyerjen. A mi
oldali demagóg
veszélyeztetik a
Bejan alminia
alelnök után, a
támadta, Incul
tartott hosszab
cinizmusával a
helyzet problé
sággal beszélt a
pektíváiról.

— Három év
ta — és még
gunk. Az alkot
1933 november
nem járt le és
lyek a hatalm
gyöngült. A n
lenül terméken
elődeink elron
annyi új kezdé
A mi emberé
kal, a mi hozz
nyozni és jobb
sok.

— Ez a ma
is, akár a mul
mások a hafa
annak, hogy
azoknak a biz
lom függ.

— Ellenfele
hányják, hogy
lönböző kék
vagy anélkül
megadni a p
leg a kellő fe
hogy lesz mé
Tény az, hogy
kormányra j
intézkedések
az elődeink á
emlékezzenek

„Románia nem jól nevelt kisasszonyok intézete” —

Jelenti ki Inculét helyettes minisztereink. A liberális miniszterek szerint a jelenlegi kormány még sokáig helyén marad

Bucuresti, október 20. (Az Uj Kelet tud.) A kormány tagjainak egy része és a liberális párt több vezető személyisége a basarabiai Orhei-ban tartott értekezletet vasárnap. Az orhei miniszterjárás a liberális kormány által inaugurált közigazgatási értekezlet sorozatához tartozik. Inculét helyettes minisztereink, Angheliescu közoktatásügyi miniszter, Valer Pop ipari és kereskedelmi miniszter, Barca belügyi és Bejan hadfelszerelési alminiszterek, Sergiu Dumitriu belügyi államtitkár és mintegy harminc-tagu parlament csoport részt vett az orheimegyei hatóságok vezetőivel tartott megbeszélésen, amelyet szokás szerint, politikai nyilatkozatok vezettek be.

A liberális párt ideológiai bázisai

Barca belügyi alminiszter mint az orhei szervező elnöke, üdvözölte a vendégeket, majd Angheliescu közoktatásügyi miniszter sorolta fel a liberális kormányzásnak a kultúra terjesztése körül szerzett érdemeit. Rámutatott arra, hogy a liberálisok alatt 7800 iskolát építettek az országban. Erre már azért is szükség volt, mert Basarabiában az egyesülés után 94 százalékos analfabétizmust találtak a román kormányok. Angheliescu beszédét követően Inculét sietett kijelenteni, hogy az ország kultúrzsükségeit kétségtelenül nagyok, de a kormány első gondját ma az ország felgyverzése képezi.

Pop Valer ipartügyi miniszter szólt fel ezután és Ardeal üdvözlését tolmácsolta a basarabiai liberálisoknak. Kijelentette, hogy a liberális párt két ideológiai bázison nyugszik: a felvilágosodott teremtő nacionalizmuson és a tettek, nem pedig a szavak demokráciáján. Az évszázadokon át rabságban szenvedő román nép a mult szenvedéseit csak egy teremtő nacionalizmus révén reparálhatja, mely lehetővé teszi a román elem elsőbbségét és azt, hogy az ország egységes román nemzeti jellegét nyerjen. A mi demokráciánk elveti a baloldali demagógiát és szélsőségeket, amelyek veszélyeztetik a román nép érdekeit.

Bejan alminiszter és Lobontiu kamarai alelnök után, aki a nemzeti parasztpártot támadta, Inculét helyettes minisztereink tartott hosszabb beszédet. Inculét szokott cinizmusával szólt hozzá a belpolitikai helyzet problémáihoz és fölünyes biztonsággal beszélt a liberális kormányzás perspektíváiról.

A hosszú kormányzás titka

— Három éve kormányzunk — mondta — és még ezután is kormányozni fogunk. Az alkotmányos mandátum, amelyet 1933 novemberében a néptől kaptunk, még nem járt le és azon tényezők bizalma, melyek a hatalmat adják és elveszik, nem gyöngült. A mi kormányzásunk kétségtelenül termékeny és jótévő. Mindaz, amit elődeink elrontottak, rendbe jött és megannyi új kezdeményezés származik tőlünk. A mi embereinkkel, a mi tapasztalatunkkal, a mi hozzáértésünkkel tudunk kormányozni és jobban kormányozunk, mint mások.

— Ez a magyarázata annak, hogy most is, akár a multban, többet maradunk, mint mások a hatalmon és ez a magyarázata annak, hogy egyre erősödik irányunkban azoknak a bizalma, akiktől az államhatalom függ.

— Ellenfeleink minduntalan szemünkre hányják, hogy türjük, hogy a rendet különböző kék-zöld-sárga ingek válszójjal, vagy anélkül megzavarják. Alkalmunk volt megadni a parlamentben erre vonatkozólag a kellő felvilágosításokat és bizonyos, hogy lesz még alkalmunk a jövőben is. Tény az, hogy midőn három évvel ezelőtt kormányra jöttünk, gyors és energikus intézkedésekkel helyreállítottuk a rendet az elődeink által anarchizált országban — emlékezzenek vissza ezekre az időkre, mi-

kor mindenki bizonytalannak érezte a talajt maga alatt és nyugtalanul tért álmára — fenntartottuk és fenntartjuk ezt a semmi súlyosabb eseményt alál meg nem zavart rendet, biztosítva az összes polgároknak a békét és eredményes munkájukhoz szükséges nyugalmat. Hogy mégis történnek incidensek, ahol a rendőrségnek és az igazságszolgáltatásnak is közbe kell lépni... *Hát aztán Románia nem jól nevelt kisasszonyok intézete, ahol semminek, de semminek nem szabad történnie.* Románia dinamikus erők komplexuma, amelyek teremtő feszültségükben állandóan forronganak. Másrészt Románia nem vonhatja ki magát teljesen azon áramlatok és felfogások alól, amelyek a határon kívül születnek.

„A rend biztosítva van”

— Miért felejtik el mindezt? Amíg a rend egyrésztől biztosítva van, és alapvető intézményeinket mi sem veszélyezte-

Valami egészen új

KÜLÖNBÖZŐ CSOMAGOLÁSBAN, GYÓGYSZERTÁRBAN, DROGÉRIÁBAN ÉS KÖTSZEF. ÜZLETEKBE KAPHATÓ.

ti, másrésztől igen éles harc folyik a politikai párt között. Esmék és magatartások összeütközése. Ez az összeütközés néha szokatlanul erőszakos. A kormány minden részrehajlás nélkül közbélép, amikor kell — miféle érdeke volna az ellenkezőt illetően? — békitő és csillapító intézkedéseket fogantatva. Természetesen a politikai pártok ellenzéki harca nem fog megszűnni a kormány ellen sem, hogy azt megdöntsék, miután valamennyi ráunt a hosszú ellenzéki ségre, sem pedig maguk között, hogy biztosítsák az elsőbbséget az utódlásnál. A medve bóréről való osztózás készül. A medve azonban egyelőre mélyen bent van az erdőben, a felsőbb bizalom biztos menedékhelyén.

Select Mozaic **Mai kezdéssel:**

STAN és BRAN
közkezdvelt komikusok legújabb szenzációs zenés operettje:

Cigányok
JOBBA, MINT A „FRA DIAVOLO” KÉT ÖFÁI NEVETÉS!

Egy hónap múlva véglegesen dönt Cluj városa a földgáz ügyében

Új tervet dolgoz ki a város jogügyi osztálya

Cluj, október 20. (Az Uj Kelet tud.) Megírta az Uj Kelet, hogy a Földgáz társaság új ajánlatot nyújtott be az időközi bizottságnak, amely dr. Drăganu főpolgármester nyilatkozata szerint közelebb hozta egymáshoz a tárgyaló feleket. Mint megírtuk *Motas* mérnök a Földgáz társaság vezérigazgatója három órán keresztül tárgyalta le Drăganu polgármesterrel az új feltételeket. A Földgáz társaság új ajánlata szombat délután került az interimár bizottság elé, amely azonban nem hozott döntést, hanem a városháza jogügyi osztá-

lyához utalta át az aktákat, hogy a város érdekeinek megfelelően szerkesszenek meg egy tervezetet a földgázvezetés ügyében. Valószínűleg egy hónap múlva folytatódna a tárgyalások, amikor újból Clujra jön *Motas* mérnök a Sonametan vezérigazgatója és a társaság jogtanácsosának *Negrea* egyetemi professzornak kíséretében veszik fel a tárgyalások fonálát. Egyelőre nem lehet tudni, hogy milyen mederbe kerülnek az állítólag most már kedvezőre fordult tárgyalások.

Hogyan kell terjeszteni az antiszemitizmust

Az angol fasiszta párt utasítása az antiszemitizmus propagálásáról

London, október 20. A Times mai számában egy levél formájában írt cikkekcske van, amely hiteles adatok alapján közlést tesz az angol antiszemitizmus vezérkara által kidolgozott haditervet. A cikk szerint eddig már több országban kipróbálták a tervet és most Anglián van a sor. A haditerv főbb pontjai ezek:

- a) Ha hiveket akarsz szerezni, félemlisd meg ellenfeleidet, hallgattasd el a harmadik személyeket s kavard fel a közvéleményt.
- b) Az emberek mindaddig le fogják nézni az antiszemitizmust, amíg provokálóan nem lép fel. Dühbegurító felhívásokkal kell elárasztania az országot.
- b) Felháborodást és dühöt úgy lehet előidézni, ha ott rendezünk felvonulásokat, ahol a legkevésbé hívünk van. Embereinket egyenruhába kell bujdatni, zenszóval kell felvonulni, diadalkocsik előzzék meg a menetet, motorbiciklik robogjanak s egyáltalán azt a látszatot kell kelteni, mintha győztes hadsereg bevonulásáról volna szó.
- d) Az ésszerű érv nem fontos. Arra kell törekednünk, hogy a legalacsonyabb, sőt a legbestiálisabb indulatokat keltsük fel.

Hiszen nincsen olyan ésszerű program, amellyel már a konzervatívok, szabadelvűek, vagy szocialisták elő ne állottak volna. Mi tehát a közönség figyelmét csak úgy irányíthatjuk magunkra, ha provokálólág lépünk fel és ha gyűlöletet szitunk.

- e) Angliában csak úgy lehet a mérsékelt és békeszerető emberiséget provokálni, ha legaljasabb módon szidjuk a kommunistákat és a zsidókat.
- f) Minthogy a belügyminiszter, a rendőrség és a szocialista párt — mindegyik a maga módszerével — lehetlenné tette a kommunista pártot, számunkra nem marad más hátra, mint a zsidó.
- g) Ennek következtében London zsidó lakta területein főhadiszállásokat kell rendezni s itt sértésekkel, fenyegetésekkel és terrorral kétségbeesésbe kell kergetni a zsidókat.
- h) Ha a zsidók nem állanak ellent, akkor a mi felvonulásunk győzelmet jelent, még feltűnőbb demonstrációkat rendezünk s a tenyérrnyi kis felhő nemsokára beborítja az egész eget. De ha a zsidók védekeznek, akkor követeljük, hogy a rendőrség védjen meg bennünket. Hiszen demokratikus államban élünk és éppen ezt a de-

„Pansoplast” típusú vízlejtő gyönyörűsége. Dna-
nificiális rédű rétegre (mulka) préselt, rugalmas
anyagból áll. Ezáltal minden vízrehozó rönctől
szóló tétel: semmilyen mozgásban nem gátol,
sőt még a lépi és nem eszik.
Fédi sebet, vérzéslejtő, esetleges átnedve-
désnél is biztosan ellenáll. Házi patikából, mű-
helyekben turánál ne hiányozzék, sőt mindig
lény legyen a „PANSAPLAST TAPASZ”.

mokráciát akarjuk megsemmisíteni. A rend
örög bizonyára jóindulattal lesz irányunk-
ban, mert hiszen tulajdonképpen a zsidók
okoznak nekik bajt.
A levél azzal végződik, hogy a Mosley-
féle antiszemitizma felvonulásokban résztve-
vők rendes napidíjat kapnak.

— Az igazságügyminiszter átszervezi a
semmitőszéket. Bucurestiből jelentik: A Cu-
rentul úgy értesült, hogy Mircea Djuvara
igazságügyminiszter tervezetét készített a
semmitőszék átszervezésére. Eszerint a sem-
mitőszék plenumának tagjai számát hétről
ötre szállítanák le, viszont külön szekciót lé-
tesítenének, amely a semmisségi panaszok ki-
selejtezésével foglalkozna és az elkészült vagy
más formai hibákkal rendelkező panaszokat
elutasítana anélkül, hogy a feleket beidézzé.
Ennek a bizottságnak a felállítását bizonyos
alkotmányos előírások módosítása előzné meg.
A kérdés tanulmányozására az igazságügyi-
minisztérium valószínűleg külön bizottságot
küld ki.

— Clujra jön a kereskedelmi miniszter.
Bucurestiből jelentik: Valer Pop kereskedelmi
miniszter Clujra érkezik, hogy résztvegyen a
görögkatolikus egyház nagygyűlésén.

— Kereskedelmi delegáció utazik Rómába.
Bucurestiből jelentik: Holnap kereskedelmi
delegáció utazik Rómába, hogy gazdasági jel-
legű szerződések kötése érdekében tárgyaljon.
A bizottság elindulása előtt a kereskedelmi
minisztériumban értekezletet tartottak.

— A forró égő betegségnél, különösen
vérhasnál és olyan gyomorbetegségek esetén,
amelyek váltólással együtt lépnek fel, a ter-
mészetes „Ferenc József” keserűvíz szerfe-
lett értékes hatást fejt ki.

— Sajtóminisztériumot állít fel a kormány.
Bucurestiből jelentik: A Curentul azt az ér-
tesülését közli, hogy a kormány sajtó- és pro-
pagandaügyi minisztérium felállításának ter-
vével foglalkozik, miután jelenleg az ilyen
természetű szolgálatok a különböző miniszte-
riumoknál vannak elszórva. Amennyiben a
kormány ezt a tervet nem tudná megvalósí-
tani, úgy a miniszterelnökség mellé egy ál-
lamtitkárt neveznének ki, akinek csak ez a
munkabeosztása volna.

— Változások lesznek a diplomáciai kar-
ban. Bucurestiből jelentik: A Curentul úgy
értesül, hogy a diplomáciai karban változások
lesznek. A londoni, rigai, budapesti és
szófiai követeket kicserélik, míg a prágai,
berlini és athéni meghatalmazott miniszterek
a helyükön maradnak, habár elérték a nyug-
díjazási korhatárt. A kormány Ankarába és
Athénbe sajtófőnököket is küld ki. Az athéni
sajtóattasé tisztét olyan személlyel töltik be,
aki eddig a sajtóigazgatóságnál fontos szere-
pet töltött be. A Dimineata szerint Draguről
van szó.

**Az év leg-
nagyobb
sikere**

MICHAEL SOLOCHOW:

**A
Csendes Don —
Trilógia**

I. kötet: A csendes Don 314 oldal
II. kötet: Viharos napok 320 oldal
III. kötet: Kozákok lázadása 292 old.

Most már kapható a teljes mű!!!

Az első nagy és elfogulatlan regény
Oroszország átalakulásáról.

EPOCHÁ.

A cluji zsidó ifjuság a Zsidó Világkongresszusért

A zsidó ifjuság cluji konferenciája állást foglalt a zsidó ifjuságnak a világkongresszus keretében való egységéért

Cluj, október 20. A Zsidó Világkongresszus előkészítési és feladatainak ismertetése és népszerűsítése céljából rendezett előadásokat keretében hétfőn este az ifjuság részére tartottak előadást a világkongresszus cluji delegátusai. Az ifjuságot közvetlenül érintik mindazok a problémák, amelyek a kongresszuszt foglalkoztatták, hiszen első vonalában áll az antiszemitizmus támadásainak, első állapota a zsidóság gazdasági tévesztésének, sorszerűen érdekel tényezője az átrétegzésnek és a vándorlásnak s ugyanakkor a legtöbb és legértékesebb törelen erő is van benne felhalmozva a zsidóság mai helyzetéből adódó problémák konstruktív megoldásához. Érthető tehát, ha úgy maga a kongresszus, mint annak végrehajtó szervei, az ekzekutív és a különböző országos és tartományi vezetőségek nagy súlyt helyeznek a zsidó ifjuság egymástól eddig távolított rétegeinek a világkongresszusi feladatok közös platformján való egyesítésére és aktiválására.

Az ifjusági konferencia

Ennek a törekvésnek a jegyében zajlott le a cluji zsidó ifjusági gyűlés, amelynek fokozott jelentőséget ad az a körülmény, hogy Clujon van a legtöbb tartományi jellegű ifjusági szervezetnek a központja, ide koncentráldók Ardeal és Banat zsidó diáksága, innen indul ki csaknem minden zsidó ifjusági kezdeményezés és így kétségtelen, hogy a hétfői gyűlés határozatai is nemcsak Cluj, hanem Ardeal és Banat egész zsidó ifjuságát fogják maguk köré tömöríteni.

A Zsidó Párt ifjusági szekciójának keretében megrendezett gyűlést dr Hermann Dezső, az ifjusági szekció elnöke nyitotta meg. Üdvözölte az előadókat és a hallgatóságot és rámutatott annak szükségességére, hogy az ifjuság találja meg a széttagoltságából egymáshoz vezető utat és konstruktív munkában fogjon össze.

A kongresszusi beszámoló

Jámor Ferenc kongresszusi referátumában mély analízist adta a háború előtti és háború utáni antiszemitizmus mozgalmának. Ismertetve a kongresszusnak az antiszemitizmus leküzdésére irányuló határozatait, rámutatott arra, hogy a zsidóság védtelenül áll az antiszemitizmus rágalmahadjáratával szemben, mert hiányoznak azok a statisztikai és egyéb tudományos munkák, amelyek a kétségtelen rágalmakat megcáfolhatnák. Az ifjuságra vár az a feladat, hogy szellemi energiáját a zsidó nép szenvedő rétegeinek szolgálatába állítsa és megvalósítsa a kongresszus határozatait. Ez a munka nem kínál radikális megoldást, minthogy radikális megoldása a zsidókérdésnek nincs is, de mindaddig míg Palesztinában és a galutban felépül a zsidóság egészséges népi élete, szükség van ezekre a palliatív megoldásra, amely aprólékos és nehéz munkát kíván a szűkös eredmény ellenére is.

Dr Hamburg József, az ardeali tartományi vezetőség elnöke, a zsidóság tudatosításában és megszervezésében jelölte meg a világkongresszus legjelentősebb feladatait. E feladatok megvalósítása a „kleinarbait” számos elvégzésre váró aprólékos részletével függ össze. Ehhez nélkülözhetetlen az ifjuság lelkesége és idealizmusa, amely a részletben is meglátja annak eszmélet tartalmát és a magasabb egységbe illeszkedés tendenciáját. Részletesen foglalkozott a kongresszus átrétegzési és egyéb ifjusági vonatkozású határozataival, amelyeket a szükséges tudományos és jogi előfeltételek megteremtésével és biztosításával kíván a kongresszus megoldani. Az egyik ilyen előfeltétel a zsidóság szociográfiájának felvételezése, amely különösen az ardeali zsidóság szempontjából igen fontos, minthogy ez a zsidóság teljesen nélkülözötte eddig e tekintetben a tájékozódást és a napirenden levő átrétegzési feladattal is csak sematikusan tudott foglalkozni. Ez lesz az első oly feladat, amely alkalmas lesz az ifjuság munkakészségének demonstrálására. Dr Hamburg József az ifjuságra vetett bizalmának hangsúlyozásával fejezte be nagyhatalmú előadását.

Leichtmann Andor a kongresszusnak a zsidóság politikai és gazdasági egyenjogúsága érdekében kifejtett munkáját ismertetve. Fog-

lalkozott azokkal az aktuális problémákkal, amelyeket ezeken a munkaterületeken máris sikerült a kongresszusnak eredményesen megoldania és kifejtette, hogy a zsidóság számos aktuális feladatával, amelynek az átrétegzés és a vándorlás, az eddigi jogállomány és gazdasági szektor hatékony védelmezésével egybeköve kíván a kongresszus foglalkozni, mert e feladatok vállalása semmiesetre sem jelenthet jogfeladást.

Az előadásokhoz fűződő vita után, amelyben számosan vettek részt értékes felszólalásokkal, a gyűlés dr Fendrich Ernő előterjesztésére a következő határozati javaslatot fogadta el:

KÖZGAZDASÁG

Csak egyezrelék repülőbélyeget kell a számlákra alkalmazni

Ujabb adó- és illetékügyi döntések

Ismeretes, hogy a nemzeti repülőalap-pénztár a bélyegtörvénynek a szerződések illetékeztetésére vonatkozó intézkedésére hivatkozva, ugy intézkedett, hogy amennyiben áruszállítási szerződésről van szó, melyre a felek írásbeli szerződést nem kötöttek, a szerződés után levendő egy ezrelékes repülőbélyegilletéket a számlán kell leróni, függetlenül a számlákra alkalmazandó külön egy ezrelékes repülőbélyegilletéktől.

Ez a rendelkezés nagy zavart keltett az érdekel vállalatok körében, amelyek nem tudták, hogy milyen ügyeket tekintenek egyszerű árueladásnak, illetve vételnak és milyen ügyeket sorozzanak be az adósvételi szerződések kategóriájába.

A kérdést komplikálta az a körülmény, hogy időközben a pénzügyminisztérium az 1.4 százalékos proporcionális bélyegilletéket szintén kiterjesztette azokra a számlákra, amelyek szóbeli szerződés alapján eszközölt eladásokra vonatkoznak.

A fővárosi kereskedelmi és iparkamara intervenciójára a pénzügyminisztérium a proporcionális illetéknek a számlákon való leróását felfüggesztette mindaddig, amíg ebben az ügyben a központi bélyeg-bizottság nem dönt. Minthogy azonban ez a proporcionális illeték, helyesebben a szóbeli szerződések alapján kiállított számlák illetékeztetése szoros kapcsolatban áll a külön egyezrelékes repülőbélyegilletékkel is, a bucaresti kamara ez utóbbi illeték szedésének a felfüggesztését is kérte a bélyeg-

A határozati javaslat

1. Az 1936 október 19-i cluji zsidó ifjusági gyűlés örömmel fogadja el a Zsidó Világkongresszus programját és célkitűzéseit.

2. A cluji zsidó ifjuság megállapítja, hogy a Zsidó Világkongresszus gondolata és célkitűzései alkalmasak arra, hogy szerves egységbe foglalják össze a zsidóság eddig szét-húzó rétegeit és az egész zsidó nép életére kiható tudományos és gyakorlati munkára használják fel e rétegek egyesített erőit.

3. A cluji zsidó ifjuság kijelenti, hogy vállalja mindazokat a gyakorlati feladatokat, amelyek a zsidó közélet népi méretben való kiépítésére és a zsidóság demokratikusan életrehozandó képviselőletének megteremtésére irányulnak.

4. A gyűlés meleg felhívással fordul Ardeal és Banat szervezet és szervezeten zsidó ifjuságához, hogy fogjon össze a zsidó sorsközösség determinálta közös platformon a zsidóság galuti helyzetének feljavítására irányuló kongresszusi feladatok elvégzése érdekében.

Munkás Mozgó
Szerdán, csütörtökön, pénteken, szombaton
3, 6 és 9 órákor:
I.
Dr. Socrates
Szenzációs gengszter-film.
Fősz.: PAUL MUNI és ANN DVORAK

II.
Banktéboly
Németül beszélő bűnügyi dráma.
Fősz.: Walter Hutson és Constance Gummings
Román-magyar feliratok!

a bankokra nem. A pénzügyminisztérium most magyarázó rendeletet adott ki, mely szerint 1936 március 3 után a pénzintézetek által külföldön külföldi valutában felvett kölcsönök kamatai után is fizetendő a tőkekamatadó.

A forgalmi adó behajtásával kapcsolatban a pénzügyminisztérium arra utasította a pénzügyi hatóságokat, hogy az illeték késedelmes fizetése miatt ne vegyenek fel kihágási jegyzőkönyvet, hanem csak a törvényben előírt módon számított és növelt adóösszeget behajtásukra indítsanak eljárást. Kihágási jegyzőkönyv csak a következő esetekben vehető fel: ha megállapítást nyert, hogy az adó alól bizonyos összegeket kivontak, ha az adóköteles vállalat két-félé könyvet vezet, egyet a saját, egyet az adóhivatal céljaira, ha a vállalat nyolc napnál későbbben vezeti be a forgalmi adó alá eső ügyleteket speciális regiszterbe.

Megváltoztatták az importárúk értékilletékének kiszámítására szolgáló devizaárfolyamokat

A Banca Nationala intervenciójára a pénzügyminisztérium az importárúk értékilletékének (taxa ad valorem) kiszámításánál alapul szolgáló devizaárfolyamokat a következőképp állapította meg:

egyiptomi font	710.70 lej.
holland forint	74.80 „
drachma	1.05 „
dinár	3.05 „
Reichsmark	39.50 „
belgas	28.46 „
pengő	27.50 „
dán korona	31.50 „
finn marka	3.17 „
török font	110.83 „
escudo	6.55 „
font sterling	692.76 „
pesetas	19.32 „
olasz lira	7.38 „
dollár	141.45 „
norvég korona	34.50 „
francia frank	6.55 „
cseh korona	4.97 „
léva	1.69 „
svéd korona	35.19 „
palesztinai font	692.76 „
zloti	26.56 „
osztrák silling	27.50 „
svájci frank	32.29 „

Fenti árfolyamokban a 38 százalékos devizafelár is bennefoglaltatik, kivéve a drahmát, dinárt, német márkát, pengőt és osztrák sillinget, melyek után nem jár devizafelár.

“OLLA” GUMMI

Preservatív a legmegbízhatóbb óvszer. Többször kinttette aranyéremmel. Legújabbán az 1959701 számú amerikai Patentet nyerte.

Ismérje meg Spanyolországot!

Földjének és városainak szépségeit!

Rokonszenves, derék, szerencsétlen népet! Olvassa el

SZABO IMRÉ:

TOLEDO

című érdekes regényét, melynek háttérben felbontakozik a régi és mai Spanyolország. Egyszerű kötet ára 40 lej. Számozott példány 80 lej.

Megrendelhető az Uj Kelet könyvosztályában Cluj, Str. Baron L. Pop 10.

Vasárnap délelőlt 11 órákor

nagy Palesztina-miting a Capitolban

Josef Sprinzak és Max Soloweitschik beszédei

Miért hirtelen

A cluji tanfelügyegység

Cluj, október 20. Emberek elolvastak egyet a vállalkozó rendeletre gondoltak között az összes többi felek között, hogy a hittanórát nem tartani, a zsidó hittanórákat, ahol tanítanak.

A rendelet megfogalmazása egyre jobban nyilvános tünete. Vannak közlések, amelyek lényeges, hol tartó állam iskolák valójában. Holott a lényege. A kérdés az, hogy a hittanórát nem szabad az iskolákban tartani, vagy tartatni, igaz, hogy néhány magán iskola a zsidó hittanórákat tartja, mindez azonban olyan, hogy most

miniszteri rendelettel a hittanórákat az iskolákban tartani. Ez a gettóban az első percekben tört ki a hitélet, azonban a kerületek néhány napig deket szöveget az iskolákban tartanak meg a tárgyszerűsége és lelkészek.

A vezérfelügyelő iskolákat a rendeleten hangzik:

Az összes és hoz és tanfelügyelő Tudtukra az 137.603—1936 szeptember 1-étől, hogy a zsidó iskolák épületében tartanak hittanórákat.

Az összes zsidó iskolákon kívül tartani.

Gh. Popa főigazgató.

Eddig szól a rendelet, az összes zsidó iskolákban tartani is lépett.

Ismételtelen felelősség, Talán a zsidó állam iskolákban tartani heber szöveg nem hittanórán olvasott tusokat okozott iskolákban való tartani.

Minderre nehézség, ha oktan gyűlést De nehéz azért tartani, akikhez szintén nem tudtak tartani.

A zsidó merítés

Felkerestük a kerületi főigazgatót getét folytattuk — Miben látjuk, hogy a zsidó iskolákban tartani az állam iskolákban tartani.

Nem tudok a válasz —, a rendeletet adott kiegészítetünk a ügyelőségénél több Tessedk talán a rendeletet tartani.

Van-e tudomás, hogy az iskolákban tartani vagy egyéb kerületi zsidó hitoktatás tartani.

Hozzánk hirtelen nem érkezett — Lehetséges-e, hogy egy kerületi iskolák a miniszteri zsidó hitoktatás tartani.

Nem hiszem, hogy a vezérfelügyelőség tényleg ilyen irányú intézkedést hozhat.

Ezek voltak a zsidó hitoktatás tartani.

Miért lakoltatták ki a zsidó hitoktatást az állami iskolák épületéből ?

A cluji tanfelügyelőség szerint csak a minisztérium ismeri az intézkedés okait. Egységes közbenjárás a minisztériumban az intézkedés visszavonására

Cluj, október 20. (Az Uj Kelet tud.) Az emberek elolvasták és alighanem rántottak egyet a vállukon: ez is baj? Arra a miniszteri rendeletre gondolunk, amelyet néhány nappal ezelőtt közölt az Uj Kelet és amely arról intézkedik, hogy a jövőben a zsidó felekezet hittanóráit nem szabad az iskolák épületében tartani, a zsidó hitoktatók tartásuk ott a hittanórákat, ahol tudják.

A rendelet megjelent, mint a romániai közélet egyre jobban elfajuló hangulatának súlyos tünete. Vannak olyan hangok is a zsidó közéletben, amelyek azt mondják, hogy nem lényeges, hol tartják meg a hittanórákat: az állami iskolák vagy a zsidó hitközségek épületében. Holott nem itt van a kérdésnek a lényege. A kérdés valóban kérdés: hogy vajon miért éppen a zsidó felekezet hittanóráit nem szabad az iskolákban tartani, amikor az összes többi felekezet az iskolákban tartják — vagy tartathatják — hittanóráikat? Az is igaz, hogy néhány város a kényelmi okokból maga a zsidó hitoktató kéreti magához, vagy a hitközségi tantermekbe a zsidó diákokat, mindez azonban nem változtat annak a súlyán, hogy most

miniszteri rendeletre kilakoltatták a zsidó hittanórákat az állami iskolák épületéből.

Ez a gettórendeletre hasonló intézkedés az első percekben is nagy megdöbbenést váltott ki a hitélet vezetőinek köreiben. Miután azonban a kerületi tanügyi vezérfelügyelőségek néhány napig nem küldték meg ki a rendelet szövegét az iskolákhoz, csak most indultak meg a tárgyalások arra nézve, hogy a sérelmes és lealázó intézkedést visszavonassák.

A rendelet szövege

A vezérfelügyelőségek most értesítették az iskolákat a rendeletről, mely a következőképpen hangzik:

Az összes és bármely foku állami iskolákhoz és tanfelügyelőségekhez.

Tudtukra adjuk, hogy a minisztérium 137.603—1936 sz. rendeletével úgy intézkedett, hogy a zsidó vallást többet ne az iskolák épületében adják elő a tanulóknak.

Az összes zsidó hitoktató tanárok az iskolákon kívül fogják előadásukat megtartani.

Gh. Popa főigazgató. Gh. Cornéa osztályfőnök

Eddig szó a rendelet, mely az iskolákhoz való kiképzés pillanatában már érvénybe is lépett.

Fejelet nélkül maradt kérdések

Ismételten felvetődik a kérdés: vajon miért? Talán a rabbi szakállá kényelmetlen az állami iskolák tanárainak? Vagy talán a héber szöveg nem tetszik, amit a tanulók a hittanórán olvasnak? Valahol talán a konfliktusokat okozott a hittanóráknak az állami iskolákban való megtartása?

Minderre nehéz feleletet találni, különösen ha oktanal gyűlölet áll a kérdésével szemben. De nehéz azért is, mert azok a hivatalos tényezők, akikhez információért fordultunk, szintén nem tudták feleletet adni kérdéseinkre.

A cluji tanfelügyelőség nem ismeri az okokat

Felkerestük tegnap Gh. Popa cluji kerületi főigazgatót, akivel az alábbi beszélgetést folytattuk a kérdésben:

— Miben látja főigazgató ur az okát annak, hogy a zsidó hittanórákat kilakoltatták az állami iskolákból?

— Nem tudok semmiféle okról — hangzott a válasz —, a minisztérium háromszoros rendeletet adott ki, amelyet mi szabályszerűen továbbítottunk az iskolákhoz. A cluji vezérfelügyelőségénél többet nem tudunk a kérdésben. Tessék talán a minisztériumhoz fordulni.

— Van-e tudomása róla főigazgató urnak, hogy az iskolákban ellentéteket pattantott ki vagy egyéb konfliktusra adott alkalmat a zsidó hitoktatás?

— Hozzánk hasonló dolgokról semmiféle jelentés nem érkezett.

— Lehetséges-e — tettük fel az utolsó kérdést —, hogy egyes, az ön kerületébe tartozó iskolák a minisztériumnál panaszt emeltek a zsidó hitoktatás ellen az állami iskolákban?

— Nem hiszem — hangzott a felelet —, a vezérfelügyelőségén keresztül pedig semmiféle ilyenirányú panasz nem ment a minisztériumhoz.

Ezek voltak a feleletek, amelyekből igazán

nem tudhattuk meg, mi vezethette a minisztériumot, mikor ezt a rendeletet közzétette!

Küldöttségjárás Bucarestben

A zsidó hitélet képviselői is értetlenül állottak a jogtörés előtt és már az első napokban megtették a lépéseket a zsidó hitoktatást ért súlyos és törvénytelen sérelem kiküszöbölésére. A nyugati ritusu hitközségek szövete-

sége és az ortodox központi iroda együttes lépéssel járnak közbe a minisztériumnál. Dr Fischer József, a cluji neolog hitközség elnöke már kedden Bucarestben volt és tárgyalásokat folytatott Nimerover főbírával, a Zsidó Központi Tanács elnökével. Szerdán reggel Bucarestbe utazik Wesel Albert főbíró, a központi ortodox iroda elnöke, akihez Lax Salvator, a neolog hitközség titkára is csatlakozik. Bucarestben az ország összes részéből összesereglett felekezeti vezetők megbeszélést tartanak és a Zsidó Központi Tanáccsal karöltve teszik meg a lépéseket arra, hogy a rendeletet visszavonják. A küldöttség valószínűleg csütörtökön fogja felkeresni dr Anghelcsu közoktatásügyi minisztert.

Lehet, hogy eredménnyel fog járni a közbe lépés. A sérelem azonban akkor sem lesz orvosolva. A sérelem az, hogy ez a rendelet egyáltalában megjelentetett. A sérelem maga a tünet... (—lay)

Jáva közelében elsüllyedt egy holland utasszállító hajó a cápáktól hemzsegő tengeren

Három matróz és 59 benszüllött tünt el a tenger habjaiban. A hajó utasainak egy részét és tisztjeit megmentették

Surabaya, október 20. (Rador.) A Reuter jelentése szerint Vanderwyckin holland hajó Jáva partvidékén elsüllyedt. A segélyhajóknak eddig 14 európai utast, két gyermeket, 121 benszüllöttet, a hajó összes tisztjeit, a kapitányt és négy matrózt sikerült kimenteni. Nyolc európai utas, két gyermek, három matróz és 59 benszüllött hiányzik.

Amszterdamból is megerősítik, hogy a

Vanderwickhe gőzös Surabayaból jött a Semarang felé vezető útban (Holland-India), Jáva szigete közelében, eddig ismeretlen okokból elsüllyedt a cápáktól hemzsegő tengeren. A hajó drótnélküli távirársa, csupán néhányszor tudta leadni a segélykérő jelt. Több repülőgép és mentőhajó indult a szerencsétlenség helyszínére. A hajó fedélzetén 250 ember volt.

Relatív többséget szerzett a norvégiai választásokon a szociáldemokrata párt

A nemzeti front nevű fasiszta párt mindössze egy képviselőt hozott A baloldali polgári pártok megtartották pozícióikat

Oslo, október 20. (Rador.) A tegnapi általános választások éjfélig beérkezett jelentése szerint a norvég szocialista pártok szavazatainak száma 25 százalékos emelkedést mutat. A többi pártra adott szavazatok száma 10 százalékkal nőtt.

Ujabb jelentés szerint a tegnapi parlamenti választásokon eddig nem tapasztalt nagyszámban vettek részt a választók. A 150 mandátum közül a munkás-szocialista párt 71

mandátumot szerzett meg (eddig 69 képviselője volt). A jobboldali polgári párt 34 százalékkal növelte mandátumainak számát, a baloldali polgári párt és a radikális agrárpárt megtartották pozícióikat. A nemzeti fasiszta front viszont sokat veszített csupán egyetlen képviselője jutott be. A szociáldemokraták eszerint relatív többséget szereztek az új választáson.

Ármaximáló bizottságot alakítanak minden megyében

Minden megyében bizottságot alakítanak az árak szabályozására és ellenőrzésére

Szigoru intézkedéseket fogantatosítanak a lej helyzetével kapcsolatos álhírek terjesztői ellen

Bucaresti, október 20. (Az Uj Kelet tud.) Luca belügyminiszter ma fogadta a sajtó képviselőit és az áruzsora problémájáról, valamint az idegenek ellenőrzésének új rendszeréről beszélt. Továbbá kijelentette, hogy minden megyében bizottságot alakítanak, amelynek a főigazgató, prefektus, valamint a kereskedők és fogyasztók egy-egy képviselője lesznek a tagjai. Ez a bizottság szükség esetén ár-szabályozó rendeleteket fog kiadni és ellenőrzi azoknak alkalmazását. Azok ellen, akik áruikat elrejtik, vagy azoknak megdrágítását elősegítik, szigorú intézkedéseket alkalmaznak.

Ami az idegenek ellenőrzését illeti, végleges döntés csak a hét folyamán lesz. A belügy, munkaügy és kereskedelmi minisz-

tériumok közreműködésével három minisztérium képviselőiből alakított vegyes bizottság fog felügyelni a nemzeti ma nka védelméről szóló törvény szigorú alkalmazására fölött.

Djuvara igazságügyminiszter a napokban megbeszélésre ül össze Luca belügyminiszterrel. A megbeszélés tárgyát azon intézkedések fogják képezni, amelyeket a lej helyzetével kapcsolatos álhírek terjesztői ellen kíván fogantatosítani a kormány.

A ma délutáni lapok a politikai helyzettel kapcsolatosan rámutattak arra, hogy a liberális parlament utolsó ülészeit megnyitó trónbeszéd viszonylag rövid lesz és csak néhány törvényről tesz említést. Az ülészek első néhány hetét a választásfelirati

MÁJBETEGEK

SZÁMÁRA

Igen fontos, hogy a hashejtő a bélfalakra enyhén hasson. A LEOPILLS, kizárólag növényi anyagokból készült preparátum, a májbetegek ideális hashejtője!

LEOPILLS

Dobozokban 30 és 80 leiert minden gyógyszerárban és drogeriában kapható.

Leopills kizárólag növényi anyagokból készült hashejtő.

vitának szentelik, amely igen mozgalmassnak ígérkezik, miután

az ellenzéki pártok tisztázni kívánják... a kormány átalakításának körülményeit s különösképpen azt a kérdést, miért kellett Titulescunak kimaradnia a kormányból.

A nemzeti parasztpárt ezenfelül Madgearu révén a kormány gazdasági politikája fölé fog éles bírálatot gyakorolni. Ugyancsak az ülészek első napjaiban Tatarescu miniszterelnök az ország felfegyverzésével kapcsolatos intézkedésekről fog nagyszabású beszámolót tartani.

Kormánykörökből származó értesülések szerint a Valaori alminiszter halálával megüresedett tárcát nem töltik be, hanem megszüntetik. A liberális párt vezetősége a parlamenti szesszió megnyitása előtt Dinu Brătianu elnökletével ülést tart a kormány parlamenti tevékenységének megvitatására. Ezzel kapcsolatosan Dinu Brătianu a napokban audiencián fogadja Tatarescu miniszterelnököt.

— „SUROTH“. (Héber irodalmi folyóirat).

A nemrégben Transylvániában járt L. Kuperstein szerkesztésében, Baltiiben megjelenő héber havi folyóirat legutóbbi számában a legkitünőbb külföldi és romániai héber írók, költők és publicisták szerepelnek írásaikkal. Ráv Fischman ír vezércikket a folyóiratban „Első látogatásom a Szentfalvánál“ (Hábikur hárison seli écel hákotél) címmel. Cikket szerepelnek Avigdor Atidi, Jákobi, B. J. Dochováni. A kitünő basarabiai költő, Eljáhu Májtusz Náthán Bisztricki Sábbátai Cviről írott drámáját méltatja, melyet éppen most mutat be a palesztinai Munkásszervezet színháza, az Ohel. A fiatal és neves basarabiai héber poéta, Méir Warhaft verset, S. Sapira rövid tanulmányt írt D. Simonovicról. Pórná Fischman Zöchárjá Fischman írói munkásságát méltatja, míg L. Kuperstein, a folyóirat kitünőtollu szerkesztője „Transzilvánia felfedezése“ (Giluj Transzilvánia) címmel színes, eleven riportban számol be transzilvániai utjáról. Az eleven héberséggel megírt riportban megírja benyomásait, amelyeket Oradea, Timisoara, Sliuj és Sighet eleven zsidó, Oradea héber kulturájának és Cluj szellemi fejlettségének. E várost Transzilvánia Jeruzsálemjének nevezi... (Jörusálájim D'transzilvánia). Meleg szavakkal emlíkezik meg az Uj Keletről és rámutat arra a rendkívüli fontossággal bíró feladatra, mely a két országgrész, Basarabia és Transzilvánia kulturális, politikai és társadalmi közeledésére vár a romániai egységhez zsidó élet megteremtésében. Az izlésesen kiállított folyóirat megrendelhető az Uj Keleten keresztül, vagy a folyóirat kiadóhivatalánál. (Cim Redactia Surot Str. Carol 125. Balti.)

— Földi Mihály: Kialtás a válságból. Az író a könyvről: „Könyvem témája a válság. A mai válság, a mai ember válsága, a mai ember gazdasági, politikai, szellemi, erkölcsi válsága. „Mai“ válság. Most már több mint 20 esztendeje tart és öt esztendő óta rendszeresen foglalkozom vele. Fokozatosan fogtam fel jelentőségét, méreteit; értelmét; gondolataim évek alatt növekedtek meg hozzá; a válság megoldásának elképzelése is fokozatosan csiszozott ki bennem. Azt akarom, hogy vegyék észre a bajt és használják fel az orvosságot. Az én meggyőződésem az, hogy orvosságom használ, sőt azt hiszem, hogy ez az egyetlen jó, eredményes orvosság“. A könyv tartalmából kiemeljük: Erkölcsi, szellemi és gazdasági válság. I. Az ember válsága, II. A nélkülözhetetlen Isten, III. Uj theokrácia? IV. Uj polgárság, uj theokrácia, stb. Az amerikai forradalom. A Sing Sing ablakából. Magyar kesergő. Templomok és betűk a viharban. A válság asszonya. Földi: „Kialtás a válságból“ Nyugat kiadásban, kitünő kiállításban füve 66 lej, minden könyvkereskedésben vagy Lepagenál Cluj. Kérje a Nyugat könyvek teljes jegyzékét.

ÖBER HÓ 21.
ozgó
eken, szombaton
or:
tes
ter-film.
NN DVORAK.
oly
gyi dráma.
stance Gummings
íratók!
ügyminisztérium
t adott ki, mely
án a pénzintéze-
ji valutában fel-
tán is fizetendő
ásával kapcsolat-
n arra utasította
hogy az illeték
ne vegyenek fel
nem csak a tör-
mitott és növelt
tsanak eljárást.
sak a következő
megállapítást
bizonyos összege-
eles vállalat két.
a saját, egyet az
forgalmi adó alá
regiszterbe.
importárak
kiszámítására
folyamokat
intervenciójára a
importárak érték-
prem) kiszámítá-
zárfolyamokat
ta meg:
710.70 lej.
74.80 "
1.05 "
3.05 "
39.50 "
28.46 "
27.50 "
31.50 "
3.17 "
110.83 "
6.55 "
692.76 "
19.32 "
7.38 "
141.45 "
34.50 "
6.55 "
4.97 "
1.69 "
35.19 "
692.76 "
26.56 "
27.50 "
32.29 "
38 százalékos
tatik, kivéve a
arkát, pengőt és
tán nem jár de-
zhatóbb öv-
tve arany-
az 1959701
tet nyerte.
szédel

SPORT

Az A) ligában teljes forduló, a B) liga egyesületei Román Kupa mérkőzéseket játszanak

Husz Román Kupa mérkőzés a vasárnapi programon

Cluj, október 20. (Az Uj Kelet tud.) A Nemzeti Bajnokság A) csoportja vasárnap folytatja az őszi bajnoki küzdelmet, ezzel szemben a B) ligában szünetel a küzdelem, minthogy ez a nap a Román Kupa fordulójának volt fenntartva. A B) ligás egyesületek Román Kupa mérkőzéseket játszanak. A Nemzeti Bajnokság A) csoportjának vasárnapi programja a következő:

- Bucurestiben CFR—Ripensia.
- Aradon Gloria—Unirea Tricolor.
- Clujon Victoria—Universitatea.
- Oradean CAO—Venus.
- Timisoaran Chinezul—Crisana.

A Román Kupa küzdelemben a vasárnapi programon husz mérkőzés szerepel. A Román Kupa vasárnapi programja a következő:

- Bucurestiben DUG—Makkabi.
- Bucurestiben Sportul Studentesc—Gloria.
- Baia Mare Phoenix—Victoria.
- Oradean Tricolor—Stăruința.
- Lupeni Mierul—Jiul.
- Timisoaran CAMT—UDR—Banatul győztese.
- Tg-Muresen Patria—Mures.
- Chisinauban Sporting—Traian-Gloria.
- Sibiuban SGS—IAR.
- Cernautiban Makkabi—Jahn.
- Câmpia Turzii Industria Sârmei—Soimii.
- Moreniben Astra Romana—Tricolor CFPV.
- Constanțaban Elpis—Victoria.
- Brailaban Franco Romana—Leonida.
- Galatiaban DVA—Telefon Club.
- Brasovban ACFR—ACER.
- Craiovan Rovine Grivița—Craiovan.
- Lugojon Vulturii Textila—CFR.
- Satmarban Olimpia CFR—Unirea M. V.
- Iasiaban Textila M. W.—Dragos Voda.

A NEMZETI BAJNOKSÁG B) CSOPORTJAINAK ÁLLASA:

Keleti csoport:	
Makkabi	8-6 0 2 38 10 12
DUG	8 4 3 1 19 7 11
ACFR	6 5 0 1 16 8 10
Victoria	7 5 0 2 19 11 10
Jahn	7 3 2 2 12 14 8
Dragos Voda	7 3 2 2 12 15 8
Franco Romana	7 2 3 2 13 16 7
DVA	8 2 2 4 21 25 6
Sportul Studentesc	6 2 1 3 7 10 5
Tricolor CFPV	7 1 3 3 10 19 5
IAR	6 1 1 4 13 18 3
Sporting	7 1 1 5 8 20 3
Textila M. W.	6 1 0 5 9 24 2
Nyugati csoport:	
Phoenix	8 6 0 2 31 8 12
Vulturii Textila	8 5 2 1 18 10 12
Jiul	7 4 1 2 20 10 0
Olimpia	7 4 0 3 21 14 8
Craiovan	7 4 0 3 14 14 8
Stăruința	7 4 0 3 17 23 8
CFR (Simeria)	7 3 1 3 15 16 7
Rovine Grivița	8 3 0 5 27 21 6
CAMT	6 3 0 3 12 12 6
Mures	7 3 0 4 12 15 6
Unirea M. V.	7 3 0 4 15 25 6
Soimii	5 1 1 3 6 12 3
Victoria	7 0 1 6 6 34 1

A Doherty Tenisz Club Bucuresti nyerte a Camarasescu-kupát. Bucurestiből jelentik: Tegnap fejezték be Bucurestiben a Camarasescu-kupa döntőjét, amelyben a védő Tenisz Club és a Doherty Club kerültek. A kupát nagy meglepetésre a Doherty nyerte 3:2 arányban és ezzel először hódította el az eddigi védőtől a legnagyobb román tenisz-vándordíjat.

A budapesti Kispest labdarúgócsapata vasárnap Pozsonyban 4:2 (1:1) arányban győzte le a Bratislava együttesét.

Autóbalcsét érte a kardvívás világajnoka. Budapestre jelentik: Kabos Endrét, a kardvívás zsidó olimpiai bajnokát a Berlin téren autóbusz ütötte el. Kabos bordatörést és több zúzódást szenvedett. A mentők kórházba szállították.

Kikapott az angol válogatott. Londonból jelentik: Cardiffban az angol válogatott labdarúgócsapat 2:1 (0:1) arányban vereséget szenvedett Wales válogatottjától.

Dublin, Írország—Németország 5:2 (2:2). Nemzetközi labdarúgómérkőzés.

Az SGA Arad országos amatőrfényképképzésén a zsűri döntése alapján díjat nyertek: I. Turisztikai csoport: 1. 55. Dr Adler László Arad, 2. 9. Cap. Ioan Sutu Oradea, 3. 108. Kelly Zsigmond Arad, 4. 173. ifj. Marx

József Aiud, 5. 34. Iulius Knauer Bucuresti, 6. 93. Pécsi Vidor Oradea, 7. 138. Rónai Miklós Cluj, 8. 2. Gdumáz László Arad, 9. 82. Grünfeld Sándor Oradea. II. Tájkép csoport: 1. 106. Kelly Zsigmond Arad, 2. 4. Grumáz László Arad, 3. 196. Mosoiu Victor Arad, 4. 31. Korányi Mária Arad, 5. 119. Weichelt Oszkár Arad, 6. 180. dr Coțoiu Romulus Arad, 7. 131. Kröbl Lajos Cluj, 8. 60. Lányi János

Resița, 9. 185. dr Mager Aurel Arad. III. Zsáner csoport: 1. 160. Pécsi Ödön, 2. 56. dr Adler László Arad, 3. 175. ifj. Marx József Arad, 4. 45. Buzáky Gyula Arad, 5. 184. dr Mager Aurel Arad, 6. 107. Kelly Zsigmond Arad. IV. Művész-csoport: 1. 7. Cap. Ioan Sutu Oradea, 2. 109. K. Lehmann Brasov, 3. 27. Hőnig Miklós Oradea, 4. 54. dr Adler László Arad, 5. 161. Pécsi Ödön Arad, 6. 200. P. Sissmann Gedeon Arad, 7. 58. dr Középesy László Oradea. Díjazás: A kiállítás győztesei és helyezettei az SGA művészi kiviteit aranyozott, illetve ezüstözött plakettjét márványlapon (falapon), azonkívül díszoklevélet nyertek. Tisztletdíjakat adományoztak: Arad vármegye egy ezüstserleg, Arad város egy ezüstserleg, Voigtländer gyár egy fényképezőgép felszerelve, AGFA gyár árúkat, Reggel szerkesztősége márvány hamutálca bronzszoborral, Kelly Zsigmond fotószakiskola 1000 lej, Foto Central Arad árúkat, Bloch H. cég Arad árúkat, Beleznav István művészi rézkarcot. A kiállításon 12 városból 62 kiállító, 222 képpel vett részt. Nyitva október 28-ig.

SZÍNHÁZ-FILM

A Csárdás párállan sikere

A legvérmesebb reményeket is felülmúlja a Csárdás páratlan sikere. A színház a szezon nagy slágere operettjének szánta a Csárdást és ugylátszik nem csalódtott, mert a Csárdás állandó zsufozt házai élénken bizonyítja, hogy a jóslat bevált és az operett diadalmasan fog rövid időn belül elérkezni első jubileumához. A kitünő előadás, a ragyogó fővárosi kiállítás, a nagyszerű zene, a színészek

magával ragadó játéka minden este extázisba hozzák a közönséget. A Csárdás péntek este kivéve, — amikor az Éjjeli menedékhely van műsoron, — minden este színpadra kerül. Ha a Csárdáshoz jegyet akar kapni, idejében gondoskodjék róla, mert az esti pénztárnál eddig még egyik előadásra sem lehetett jegyet kapni.

Pénteken este: Éjjeli menedékhely

Gorkij Maximnak, a nemrég elhunyt világhírű orosz drámaírónak halhatatlan alkotása az Éjjeli menedékhely kerül színpadra pénteken este. A színház ezt az előadást a Magánalkalmazottak szövetsége Gorkij-emlékinnepeként tartja meg. Az előadás előtt dr. Lob-

stein Sándor fog értékes bevezető előadást tartani. Az Éjjeli menedékhelyhez jegyek elővételben a Színházi ügynökség főtéri helyiségében (autobusz megálló) lehet vásárolni.

A SZÍNHÁZ HETI MŰSORA:
Szerda fél 9: Csárdás. (Ötödészor.)
Csütörtök délután 5: Méltóságos asszony. (Olcsó helyárakkal.)
Este fél 9: Csárdás. (Hatodészor.)
Péntek fél 9: Éjjeli menedékhely. (Gorkij Maxim 4 felvonásos színműve, a világirodalmi ciklus előadása. Bérletiszünetben, rendező helyárakkal. Rendező Kádár Imre. A főszerepekben Harmath Jolán, Fényes Alice, Bárdi Teréz m. v., Czopán Flóri, Miklóssy Margit, Kovács György, Tóth Elek, Forgács Sándor, Jenei János, Tompa Sándor, Csóka József, Fülöp Sándor, Deésy Jenő, Borovszky Oszkár, Nagy István, Lantos Béla, Dancsó György.)

Szombat délután 4: Hajduk hadnagya. (Ifjúsági előadás, olcsó helyárakkal.)
Este 9: Csárdás. (Hetedszer.)
Vasárnap délután 3: Marica grófnő. (Főszerepben Solymosán Magdával, olcsó helyárakkal.)
Délután 6: A néma levente. Huszonhatodészor.)
Este 9: Csárdás. (Nyolcadészor.)

A ROMÁN OPERA MŰSORA:
Szerda, október 21: Boema. (E. Nanu szopránnal és Dinu Badescu tenorral.)
Péntek, október 23: A berlini kamarazenekar szimfonikus hangversenye.
Vasárnap, október 25: Rigoletto. (Matiné.)
Hétfő, október 26: Cigánybáró. (E. Nanu szopránnal.)

Szerda, október 23: Cárevics. (Emil Marinascu tenorral.)

ROYAL MOZGO MŰSORA:
Ma, szerdától: Az örvény, mely Londonban, Párizsban, Bécsben, Budapesten magával ragadott mindenkit. A francia filmek legszébbike. Előadások: 3, 5, 7, 9 órakor. Számozott jegyek. Jegyelővétel. Műsor előtt legújabb Fox híradó.

EDISON MOZGO MŰSORA:
3 film egyszerre, román és magyar feliratokkal: I. Prágai vámpír. (Grand guignol). Lugosi Béla, Lionel Atwill, Lionel Barrymore, Elisabeth Alan. II. Vig özvegy. Uj kópia. Maurice Chevalier, Jeanette MacDonald. III. Journal. Helyárak: 10 és 15 lej. Kezdet: 3, 6, 9 órakor.

A MUNKÁS MOZGO MŰSORA:
Szerdán, csütörtökön, pénteken, szombaton 3, 6 és 9 órakor dupla műsor: I. Dr Socrates. Szenzációs geszter film, fordultatos tartalommal, csodás tempóval. Főszerepekben: Paul Muni és Ann Dvorak. II. Banktéboly. Izgalmas bűnügyi dráma. Fősz.: Walter Huston és Constance Cummings. III. Journal. Román és magyar feliratok. Helyárak: 10 és 12+3 lej.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egyszeri közlésnél egy szó 2 lej, vastagabb betűvel 4 lej. Legkisebb apróhirdetés 20 lej. Állástkeresőknek 30 százalék kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jellegű levelet csak úgy továbbítunk, ha portóbélyeg mellékelve van.

Keresek nevelőt, tanárjelöltet vagy egyetemi hallgatót I. és IV. oszt. liceumi tanulók fiam részére. Ajánlatok Fried Béla Carei címre küldendők.

Házvezetőnői állást keres jőfőző zsidóné rituális háztartásra. Cim: Guttman Hermann Str. Baritiu 12. Hátul az emeleten.

Keresünk megvételre tüzmentes okmánysekrényt, egy kettős kasszát és egy kisebb kasszát. Unió Szállítási R-T. Str. Iuliu Maniu 2.

Jól jövedelmező házat megvételre keresek. „Kézpénz” jellegre a kiadóba kérek.

Urak és hölgyek figyelmébe! Szőrmebundák javítását, átalakítását, kabátok szőrmézést és bélelését jutányosan vállalja Veress, szűcs, fost Szántó Cluj, N. Iorga 2.

Ügyes, megbízható fiatalember, ki állami hivatalban és magánvállalatoknál több éves gyakorlatra tett szert, jó referenciákkal és némi kaucióval rendelkezik, pénzbeszedő, irodai altiszt vagy más hasonló állást keres. Cim a kiadóban.

Keresek szerény igényű, munkabíró, vallásos zsidó nőt, ki főzéshez is ért. Cim a kiadóban.

A Poale Cedek egylet aggenháza részére keres egy jőfőző kaszusz szempontjából megbízható zsidó szakácsnőt. Érdeklődők bővebbet a titkári hivatalban str. Baritiu 16.

Keresek jobb családból való nőt, aki reggel 8-tól este hétig feleségem mellett tartózkodna. Cim a kiadóban.

30 éves, szép külsejű és havi 8000 lej kereső kereskedelmi utazó, eletpárt keres 250.000 lej hozománnyal. Bővebbet „Mirea” házasságközvetítő iroda, Cluj, Calea Regele Ferdinand 116.

Jőfővelmező házat megvételre keresek. „Kézpénz” jellegre kiadóba kérek.

Kertes házban két szoba, konyha mellékhelyiségekkel, ugyanott kisebb butorozott szoba vízvezetékkel tisztviselő, vagy kereskedőnek kiadó. Gombos, Bratianu 45.

A legízletesebb vegetárius ételek a Schwartz Ignác vezetése alatt álló „Flóra” vegetárius étteremben kaphatók. Rendkívül olcsó abonoma árak: 3 fogásos ebéd 20 lej, vacsora 12 lej. Str. Gherescu 7. (Kereskedelmi Akadémia során.)

Konyhabutorok a legdivatosabb színekben és a legmodernebb kivitelben olcsón kaphatók a Str. Baritiu 10. szám alatti szűcsműhelyben.

NEZZE MEG SZÉKELVÉSI ÉS BÉRETI BÚTORGYÁR R.T. ÁLLANDÓ KIÁLLITÁSÁT

SZÉKELVÉSI ÉS BÉRETI BÚTORGYÁR R.T.

BU-CU-REȘTI TŰZ-MŰRÉS

TACHE IONESCU 4

MINIÁRSÁGRA MŰVELŐDŐ MEGNÖVŐTTURMAT ÉREDETI BAZSARINIA

HIL

Radio

Cons

nál Piata Uni

Pozso

Valamelyik nap autóbusszállomáson faládáját, egyedül zott a szeméből, a fiatalokat fűtőosztályba lépnek az ismeretlen fiu, amikor erőlködve odaléptem a kocsi. Jesivára utazott ter, idejében a „társat” kapjon és sen a tavaszig t szimpatikus fiu mélkülözés vár. Kgyüri-e majd be Az autóbussz elrolyéből feltámadta

Egyedül utaz emberöltővel ezek zsonyba. Deris, keztem meg a nagyobbat akkor a város szokatlan kelősége, vagy rég inkább az a szint a bócherék a Vefoglalták. A V volt a város zsidó a tisztá és széles csoportosultak, italkalmnak hitte lakásra és tanegesebb föltétele v Eddigi jesiváiban nem mutat az a különbsége, szembeöltött. A rabbi jelölték érintkeztek egymkok. Széles sorbmentek az ut közdelte el a város utakat. Indok: breit). Minden a ra és jókedvre. A Wéberék, Ullmarjait nem ismerté gyont, ism a jőég már születégnak külön de nyek között taegyszerű és egyrültem fel Pozsoer „lábainál ül gáonok tanítvány bibliai vagy zsmagyarázata, volt, eleven és egyéni szeretetrázzsal vontaboltott.

Nosztalgiaival „egyszerűbb” szban csoportosulvért keresnem, jesiván, ismerté rendszerét és a fiu volt, akivel sem emlékszem hány nap mulvóru link-fiu ugminden pénzembéft, azonfelül rágó hallottam, boxolta ki a tuhelmot az elnő a Marton-ludak alkalmából kezváltott vele.

- Na, wie ge
- Majestät,
- Wos fehlt genug!
- Dos is ab
- Weht.
- Wird scho
- Es volt as

HIREK

Radio Columbia Ingelen
1937. typ.
Constructio-
nál Piata Unirii 31. Telefon: 93.

Pozsonyi emlék

Valamelyik napon fiatal bócher láttam az autobuszállomáson, amint nekihevíltlen cipelte faládáját, egyedül. Félelem és remény sugárzott a szeméből, az a különös izgalom, ami a fiatalokat fűti, valahányszor „magasabb osztályba lépnek”. Lekötötte a figyelmemet az ismeretlen fiú, egy darabig néztem, aztán amikor erőlködve cihelődött nehéz máhájával, odaléptem a kocsihoz és megsegítettem.

Jesivára utazott. Most kezdődik a szemeszter, idejében akar eljutni, hogy megfelelő „társat” kapjon és egyébként is felkészülhessen a tavaszig tartó „zömanra”. Középkény, szimpatikus fiú volt, proletárgyermek, akire nézők várnak. Ki tudja, a tanulás vágya legyűri-e majd benne a gyomor követelését? Az autobusz elrobogott vele és emlékeim mélyből feltámadtak a magam jesiva-élményei.

Egyedül utaztam én is körülbelül egy emberöltővel ezelőtt a jesivák-jesivájára: Pozsonyba. Derűs, szép őszi napon délfelé érkeztem meg a koronázó városba, amelynek nagyobbát akkor még soh'se láttam. De nem a város szokatlan forgalma és útleteinek előkelősége, vagy régi palotái hatottak rám, mint inkább az a szinte öntelt szabadság, ahogy itt a bócher a Vár alatti utcákat valóságoslag befoglalták. A Vártelek ucca és a környéke volt a város zsidó negyede, de a talmud-íjjak a tiszta és széles Kapucinus uton sétáltak és csoportosultak, itt keresték a „chavért”, akit alkalmassáknak hittek arra a baráti együttlétre — lakásra és tanulásra — ami egyik legényegesebb fültétele volt a jesivai életnek.

Eddigi jesivámon, Nyitrán és Tapolcsányban nem mutatkozott a rangnak és módnak az a különbsége, ami itt már az első órákban szembeötlött. Az „előkelő” ifjak — immár rabbijelölték — egészen más formák között érintkeztek egymással, mint a plebejus-ivadékok. Széles sorban, méltósággal, de jókedvvel mentek az ut közepén. (Itt József császár rendelte el a városok szabályozásánál a széles utakat. Indok: „Meine Juden gehen gerne breit”). Minden alapjuk meg volt a méltóságra és jókedvre. A Schreiberok, Duschinskyak, Wéberok, Ullmannok és Reichok a jövő gondját nem ismerték: böcsőjükbe kapták a vagyont, vagy a jól dotált rabbinátust. A tehetség már születési vagy vagyonbeli kiváltságuknak külön dekorációja volt. Más körülmények között talán imponáltak volna, de én egyszerű és egyben igényes környezetből kerültem fel Pozsonyba. Rabbi Feivel Schlesinger „lábamál ültem”. Mesterem csehországi gáonok tanítványa volt. Előadó módszere, egy bibliai vagy zoltárbeli versnek boncolgatott magyarázata, erkölcsiozójája riss ütemű volt, eleven és aktuális. Tiszta lelkiülete és egyéni szeretetreméltósága pedig külön varázsszal vonta be azt a kulturát, amit belénk oltott.

Nosztalgiaival néztem az ifjak zajlását. Az „egyszerűbb” származásúak a Vártelek uccában csoportosultak. Ezek között kellett chavért keresnem, olyant, aki már régebben élt a jesiván, ismerte a szokásokat, a tanulás itteni rendszerét és a megélhetés feltételeit. Alföldi fiú volt, akivel „összeházasodtam”; a nevére sem emlékszem, mert rövid volt a frigy, néhány nap mulva felbontottam. A kedves modoru link-fiú ugyanis kölcsönkérte pár napra minden pénzemét, amit soha vissza nem fizetett, azonfelül nem is tanult szívesen, mulatságokon járt az esze és mindent kritizált. Töle hallottam, hogy az öreg Joel Wolf azért boxolta ki a tudós és tekintélyes Mose Bettelhelmet az elnöki méltóságból, hogy elvihesse a Marton-ludakat a császárnak, aki ebből az alkalomból kezelt fogott és néhány szót is váltott vele.

— Na, wie gehts Herr Wolf?
— Majestät, es kennt scho' besser gehn.
— Wos feht Inna' denn? Habn's ja Göll genug!
— Dos is aba nix alles, Majestät. Gesund feht.
— Wird schon kommen!
Es volt az egész párbeszéd, amely több

éven át megismétlődött a császár és a zsidó között. Egyik Marton-napon azonban Ferenc József nem volt beszélgető hangulatban, a deputáció szónokát végighallgatta, meghajolt és elintézte az audienciát.

— Szeretném megtudni, miért lettem kegyvesztett öfelségénél? — panaszkodott Joel Wolf a hitközség előjárói előtt. — Vajjon mit követhettem el ellene?

— Nem voltak elég zsirosak a libák!
— Rossz helyre tűzte fel a kitüntetését!
— A küldöttség nem félkörben állott fel!
Igy találgatták a kegyvesztés okát. Joel Wolf azután már nem vezette a deputációt, hanem Gestáttner ur, az alelnök tisztelgett a bécsi Burgban.

— Wo ist denn der alte Wolf? Is' er nót mehr Roschhakohl? — kérdezte a császár. Zavarában az alelnök Wolf urat betegségével mentette ki. Reuma kinozza az öregurat — mondotta.

— Na, dann soll er nach Pistyan! — mondta jóváhagyóan öfelsége.

Azóta az elnök — császári parancsra — idejének nagyrészt Pöstyénben töltötte, anélkül persze, hogy arra szükségese lett volna.

Ezt a vicces dolgot „chavérom” izesen adta elő, kritikai mellékzöngével, hogy ime, így néz ki a híres hitközség vezetője!

Pedig Joel Wolf, mint később megtudtam, ha nem is volt tudós, de adakozó és áldozatkész polgár volt, régimódi és nehézkes, de galambszívű és jószágos. Lakótársam azonban erkölcsztemek találta az egész községet, amely ilyen embert az éltre enged.

Bedültem a dumájának — ahogy azt mostanában mondják. Megfőzött. Odaadtam neki utolsó garasomat; az ilyen erkölcsi lázongban meg kellett bíznom.

Izántam valahogy rendbe jöttem. De első élményem meg most is elevenen rezonál bennem, valahányszor alkalom adódik, hogy visszaemlékezem jesivai éveimre. (sz.)

— **Esőzés várható.** Bucarestből jelentik: A holnapi időprognózis a következő: Csökkenő légnomás, váltakozó boruló irányzatú felhőzet keletre nyugatra terjedő irányzattal, enyhe szél, emelkedő hőmérséklet, esők Ardealban, ahol a hőmérséklet csökkenése várható.

— **Nincs skárlátveszedelem Clujon.** Néhány nappal ezelőtt hírt adtunk arról, hogy Clujon napról-napra szaporodnak a skárlátmegbetegedések. Eddig körülbelül 70 skárlátos beteget ápolnak a járványkórházban. A járványai kapcsolatban beszélgettünk dr. Vlad Petre városi főorvossal, aki kijelentette, hogy bár néhány napig veszedelmes terjedt Clujon a skárlátmegbetegedés, mégsem kell járványtól tartani. A városi orvosi hivatal ennek ellenére az egészségügyi minisztérium rendelkezése szerint skárlát és diftéria ellenes oltásokat fog eszközölni. Clujon a város háza nagytermében szerdán befejeződnék az oltások. A városi hivatal felhívja az anyákat, akiknek két éves gyermekeik van, hogy a szerdai nap folyamán oltassák be gyermekeiket a város háza nagytermében. Az oltások ingyenesek.

Vasárnap nyilatkozik meg Cluj zsidóságának együttérzése a palesztinai zsidósággal

Rendkívül nagyszabásúnak ígérkezik a vasárnapi meeting

Cluj, október 20. Vasárnap nagy ünnepe lesz Cluj zsidóságának. Az a feszült izgalom, amellyel ez a zsidóság várta napról-napra a Palesztinából érkező híreket, most fog feloldódni egy nagy és a zsidóság minden rétegét átfogó megnyilatkozásban, amikor meg kell mutatni a szolidaritást és az együttérzést a hathónapos megpróbáltatást oly csodálatos önruralommal elviselő palesztinai zsidósággal. A Bicarón akció nagy erkölcsi tartalma, hogy megmutatja a Palesztina építés háttérjének akaratát, hogy az építés művében fennakadás ne álljon be és a zsidó nemzeti otthon hősi pionirjei maguk mellett érezzék a zsidók millióit, akik Palesztinára, mint jövőjük egyetlen lehetőségére gondolnak.

A történelmi idők levegőjét fogja visszaidni ez a nagygyűlés, amelynek két szónoka, Jozsef Sprinzak és Max Soloweitsik a palesztinai zsidóság két kiemelkedő egyénisége, egyben a palesztinai társadalom különböző rétegeinek szószólója is. Jozsef Sprinzak munkáspolitikus, aki az ercei zsidó munkásság egyik legnépszerűbb vezetője. Pompás szónok, zseniális szervező és odaadó, önfeláldozó munkás, akinek a ke-

— **Országsszerte nagygyűléseket készít elő a liberális párt.** Bucarestből jelentik: A Capitala című lap írja, hogy a parlament megnyitására a nemzeti liberális párt elnöksége elhatározta, hogy nagy politikai manifesztációkat fog rendezni, hogy az ország különböző részeinek lakosságát a párt jelenlegi politikai irányvonaláról felvilágosítsa. A gyűléseken a kormány tagjai is részt fognak venni. Egyelőre Turnu-Severinben, Turnu-Magurelen és Calafaton rendeznek nagygyűléseket.

— **Elhalasztották az agrárpárt kongresszusát.** Bucarestből jelentik: Argetoianu agrárpártjának központi vezetősége elhatározta, hogy a pártkongresszust november elseje helyett másodikkán, hétfőn tartja meg.

— **A francia nemzeti gazdasági tanács elfogadta a nyolcvan óras munkahét bevezetését a fémiparban.** Párizsból jelentik: A miniszterelnökség jelenti, hogy a fémiparban a nyolcvan óras munkahét bevezetését elfogadta a nemzeti törvényrendelet tervezetét elfogadta a nemzeti gazdasági tanács. A javaslat a hivatalos lapban való közzététele után egy hónappal lép életbe. A dekretumot a legközelebbi minisztertanács alkalmával írták alá az érdekeltek.

— **Szép asszonyok hí barátja a LYISOFORM!** Használjon valódi LYISOFORM-ot, hogy megszabaduljon az örökös félelemtől, a rettegett következményektől, hogy védekezessen a kellemetlen meglepetések ellen, akadályozza meg a fertőzést, a baktériumok, a nem kívánatos csírák megtelepedését. Nyugtassa meg magát rendszeres és idejében alkalmazott valódi LYISOFORM öblítésekkel. A biztos hatású és megbízható LYISOFORM csak zárt üvegben valódi, kímélve nem kapható.

— **Kiástak egy ókori „modern” vízvezeték.** A római Palatinuson folyó ásatások során felfedezték azt a vízvezeték, amely Augustus házában a szökőkutat látta el vízzel. A felfedezés rendkívül jelentős, mert a vízvezeték olyan feladatokat oldott meg, amelyek még ma is a legnagyobb nehézségeket jelentik.

— **Akiknek foglalkozása minden erejük megfeszítését követeli,** igyanak hetenként legalább egyszer, reggel felkeléskor egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet, mert ez szabályozza a bélmozgást, előmozdítja a gyomormozgást, fokozza az anyagcserét, javítja a vérkeringést, megnyugtatja az idegeket, egészséges álmot hoz és ezáltal új életerőt teremt. Az orvosok ajánlják.

— **Rövid hírek mindenünne.** Lengyelország északi részében orkán dúl. A szél sebessége elérte a 110 kilométert óránként. A hajók nem hagyhatják el a Balti kikötőket. — Az osztrák szövetségi hadsereg 7000 rekrutája tegnap tette le az esküt. — Egy az amerikai Saint Jean Terra Novából kapott távirat szerint a vidéken viharok szántották végig és jégeső pusztított. — Az amerikai Dalton közelében egy vonat elütött egy utkezeszedségnél egy autót, amelyben hat ember ült. Mind a hat utas meghalt.

Hülesnél, Influenzánál Láznál

TESTA
CSILLAPÍT AZONNAL

FIGYELJEN ATABLETTÁT KAPHATÓ MINDENKÉNT

— **Moritz Geiger a Jiu-völgyében.** A Keren Hayesod akció levezetésére Moritz Geiger a Jiu-völgyébe érkezett, pénteken, amikor a petroseni állomáson a cionista szervezet kiküldöttei fogadták. Szombat este a Korzómozi helyiségében nagy közönség előtt mittinget tartottak. Hoffmann Miksa bankigazgató a hitközség elnöke, üdvözölte elsőnek a vendéget román nyelven, majd utána Schaffer Leopold a cionista frakciónak nevében. Geiger Moritz másfélórás beszédben vázolta a cionista aktualitásokat, ercei tapasztalatairól számolt be nagy szónoki készséggel, mindvégig lebilincselve a hallgatóságot. Vasárnap este Lupeniben tartott szűkebb körben előadást, mely után a KH. akció is lebonyolított nyert. Mindkét helyen — az ottani gazdasági viszonyokhoz mérten — kielégítő eredménnyel folytak le a jegyzések.

— **Négy év múlva 2600 esztendő lesz a japán birodalom.** Londonból jelentik: 1940-ben, a japán birodalom alapításának 2600. évordulóján, Tokió nagy, világszerte ismert repülőverseny végpontja lesz. A versenyt a japán birodalmi repülőszövetség rendezi, nemzetközi alapon, Hirota miniszterelnök személyes irányításával, aki a tokiói 1940. évi világkiállítás előkészítő bizottság elnöke.

— **Turistaelőadás.** Az EKE november hó 5-én este 8 órakor kezd meg a szokásos téli vetítettképes turista előadásorozatának első estjét. Dr. Tulogy János a turisztáság története I-5-öt részt adja elő vetítettképek kíséretében.

RIALDO — VADUZ — NANCY — VERDUN — VIOHY — TAIFUN — NUSSA — JEAN PATOU és SOLIQUIER

legújabb télikabát modelljei elsőrangú kialakításban

OLESON
kizárólag az ujjonnan megnyit

„FEMINA”
női és leányka télikabátárúháiban kaphatók.
CLUJ, Str. Memorandului 1.

— **Napról-napra javul Titulescu állapota.** Saint Moritzból jelentik: Titulescu egészségi állapotában napról-napra erőteljesebb javulási észlelhető. A tegnapi vérvizsgálat megállapításai szerint a hemoglobinn elérte a 79 százalékos, a vörös vércsejtek száma pedig 3,700.000.

— **Kirándulás.** November 24-én autós turát rendez az EKE a Végvárszóra. Indulás d. u. 4 órakor, részvételi díj, vendégeknek 150 lej, tagoknak 120 lej. November 25-én 6 órai indulással néprajzi kirándulás Méréra vonattal visszatérés gyalog Ördögárok, Hétdőlesfa, Szentiványikut utiránnyal. Részvételi díj 20 lej. (Mindkét turára jelentkezni lehet hivatalos órák alatt az EKE irodájában, str. Bratianu 24.

— **Olesó utazás Bucarestbe és vissza.** Néhány nap óta a cluj-i lapokban egy érdekes hirdetés jelent meg. A „Centropa” Bucaresti utazási vállalat minden héten megismétlődő olesó utazást rendez Clujról Bucarestbe. Az első két utazás zavartalanul lefolyt, azonban az utazási áraknál bizonyos eltérések voltak, mert kezdetben 620 lejért hirdették a személyenkénti jegyet Clujról Bucarestbe és vissza, míg később 720 lej az oda-vissza utazás ára. Amint most értesültünk ez az árdifferencia csak az első két utazásnál fordult elő, mert most már sikerült a CFR igazgatóságával egy állandó és változatlan árat elérni, ez pedig személyenként 650 lej lesz a fővárosba és vissza Clujra. Az „Agimex” ügynökség, amely ennek az utazási irodának cluj-i képviselője, máris kulánsan akart eljárni az utazó közönséggel és már a beinkasszált 720 lejes árból, már a második utazásnál is visszatértette a 70 lejes többletet, úgy, hogy az utazás csak 650 lejbe került. Az utasok gyorsvonalon, Pullmann kocsiiban, rezervált börtüléssel helyen tehetik meg az utat Bucarestig és vissza. Az utazás mindig hétfő este 8.25 órakor kezdődik és Bucarestből szerdán este 8.45 órakor indulnak vissza, ugyancsak gyorsvonalon.

